

Ukaz o proglašenju Zakona o željeznici

Proglašavam **Zakon o željeznici**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Osmoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 30. jula 2025. godine.

Broj: 01-009/25- 1512/2

Podgorica, 1. avgust 2025. godine

Predsjednik Crne Gore,

Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Osmoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 30. jula 2025. godine, donijela je

Zakon o željeznici

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 89/2025 od 5.8.2025. godine, stupio je na snagu 13.8.2025, primjenjuje se od 1.1.2026, a odredba člana 75 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način upravljanja željezničkom infrastrukturom (u daljem tekstu: infrastruktura) i obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na unutrašnji i međunarodni željeznički saobraćaj, gradsku željeznicu, odnosno lake šinske sisteme i žičare za prevoz lica.

Infrastruktura i željeznički saobraćaj

Član 3

Infrastruktura, osim industrijske željeznice, je dobro u opštoj upotrebi u državnoj svojini.

Prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju može da se vrši kao javni prevoz ili kao prevoz za sopstvene potrebe.

Upravljanje infrastrukturom

Član 4

Upravljanje infrastrukturom je djelatnost od javnog interesa.

Upravljanje infrastrukturom obuhvata organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture.

Načelo razdvajanja

Član 5

Obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju uređuje se na načelu razdvajanja poslova upravljanja infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju, naročito u

pogledu upravljanja i administracije nad ekonomskim i računovodstvenim pitanjima.

Ako privredno društvo istovremeno upravlja željezničkom infrastrukturom i pruža usluge željezničkog prevoza, bilanci uspjeha i bilanci stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilanci koji se odnose na upravljanje željezničkom infrastrukturom vode se posebno i moraju da budu javno dostupni.

Ako privredno društvo istovremeno obavlja usluge željezničkog prevoza putnika i robe, bilanci uspjeha i bilanci stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilanci stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga prevoza robe vode se posebno i moraju da budu javno dostupni.

Naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju ne smiju da se prenose sa jednog na drugo poslovno područje.

Naknade za obavljanje usluga željezničkog prevoza, kao i uplate za obavljene javne usluge, prikazuju se posebno u poslovnim knjigama i ne smiju se prenositi na aktivnosti vezane za obavljanje drugih usluga željezničkog prevoza ili bilo kakvo drugo poslovanje.

Željeznički prevoznik ne smije odobriti zajam upravljaču infrastrukture ni direktno ni indirektno.

Javna sredstva isplaćena za aktivnosti koje se odnose na obavezu javnog prevoza putnika, iskazuju se odvojeno na računima i ne mogu da se prenose na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo kojih drugih djelatnosti.

Načela funkcionisanja tržišta željezničkih usluga

Član 6

U postupku dodjele kapaciteta i pružanja željezničkih usluga, izrade i primjene Izjave o mreži, izrade i primjene reda vožnje, postupka zaključivanja ugovora o pristupu infrastrukturi primjenjivaće se načela transparentnosti, ravnopravnosti i nediskriminacije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 8

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **alternativni prevozni put** je drugi prevozni put između istog polazišta i odredišta, ako postoji mogućnost zamjene između dva prevozna puta u pružanju usluge prevoza robe ili putnika od strane željezničkog prevoznika;

2) **voz** je propisno sastavljen i zakvačen niz vučenih vozila sa jednim ili više vučnih vozila ili samo vučno vozilo ili više zakvačenih vučnih vozila, propisno signalisan, sa pripadajućim voznim osobljem, koji saobraća po propisanim pravilima;

3) **gradska željeznica** je željeznica sa posebnim saobraćajno- tehničkim karakteristikama, kojom se vrši javni prevoz na teritoriji jedinice lokalne samouprave;

4) **gradski i prigradski prevoz** je prevoz čija je osnovna svrha zadovoljenje prevoznih potreba centra grada ili konurbacije, uključujući pograničnu konurbaciju, kao i prevoznih potreba između tog centra ili konurbacije i njihove okoline;

5) **dodjela kapaciteta** je dodjela kapaciteta željezničke infrastrukture u obliku trase voza koju vrši upravljač infrastrukture i dijela staničnih objekata željezničke infrastrukture;

6) **eksploatacija infrastrukture** je dodjela trase voza, upravljanje saobraćajem i naplata cijena pristupa;

7) **željeznička vozna sredstva** su vučna i vučena željeznička vozila i željeznička vozila za posebne namjene;

8) **željeznički prevoznik** je privredno društvo ili drugo pravno lice koje je registrovano za pretežnu djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika i kome je izdata licenca, uz obavezu da obezbijedi vuču ili koje obezbjeđuje samo vuču, kao i privredno društvo ili drugo pravno lice koje obavlja željeznički prevoz za sopstvene potrebe i kome je izdata licenca za prevoz za sopstvene potrebe;

9) **željezničko područje** je zemljišni prostor na kome se nalaze željeznička pruga, objekti, postrojenja i uređaji koji neposredno služe za vršenje željezničkog saobraćaja, prostor ispod mostova i vijadukata, kao i prostor iznad trase tunela;

10) **zagušena infrastruktura** je dio željezničke infrastrukture za koji se potražnja za kapacitetom infrastrukture ne može u potpunosti zadovoljiti tokom određenog perioda vremena, pa čak i nakon usklađivanja različitih zahtjeva za kapacitetom infrastrukture;

11) **zaštitni pružni pojas** je zemljišni pojas sa obje strane pruge, u širini od 100 metara, računajući od ose krajnjih kolosjeka;

12) **izvodljiva alternativa** je pristup drugom uslužnom objektu koji je ekonomski prihvatljiv željezničkom prevozniku i omogućava mu pružanje usluge prevoza robe ili putnika;

13) **Izjava o mreži** je dokument kojim se detaljno utvrđuju opšta pravila, rokovi, postupci i kriterijumi koji se tiču načina obračuna cijena i dodjele kapaciteta, kao i druge relevantne informacije koje su neophodne da bi se mogao podnijeti

zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture;

14) **industrijska željeznica** je željeznica kojom upravlja privredno društvo i koristi je za prevoz robe i/ili lica za sopstvene potrebe;

15) **industrijski kolosjek** je željeznički kolosjek koji se priključuje na željezničku infrastrukturu i služi za dopremanje i otpremanje robe za vlasnika, odnosno nosioca prava korišćenja tog kolosjeka;

16) **infrastrukturni pojas** je zemljišni pojas sa obje strane pruge, u širini od 25 metara, mjereći od ose krajnjih kolosjeka koji funkcionalno služi za upotrebu, održavanje i tehnološki razvoj kapaciteta infrastrukture;

17) **javni prevoz** je prevoz putnika i/ili robe, koji je dostupan svim korisnicima pod jednakim uslovima i vrši se na osnovu zaključenog ugovora o prevozu putnika ili robe između željezničkog prevoznika i korisnika njegovih usluga;

18) **javni prevoz** putnika od opšteg interesa obuhvata usluge željezničkog prevoza putnika od opšteg ekonomskog interesa koje se pružaju javnosti na nediskriminatornoj osnovi i kontinuirano;

19) **kapacitet infrastrukture** obuhvata mogući broj trasa vozova za raspoređivanje na određenom dijelu javne željezničke infrastrukture u određenom periodu;

20) **kolosjek za gariranje** je sporedni kolosjek posebno namijenjen za privremeni smještaj željezničkih vozila između dva uvrštavanja u voz;

21) **licenca** je isprava koju izdaje nadležni organ i kojom se potvrđuje sposobnost željezničkog prevoznika za pružanje usluga željezničkog prevoza ili obavljanje željezničkog prevoza za sopstvene potrebe;

22) **međunarodni prevoz putnika** je usluga prevoza putnika vozom koji prelazi najmanje jednu državnu granicu i kod koje je osnovna svrha usluge da prevozi putnike između stanica u različitim državama, pri čemu voz može da bude sastavljen od više djelova voza koji mogu da imaju različita polazišta i odredišta, ako sva putnička kola pređu najmanje jednu državnu granicu;

23) **međunarodni prevoz robe** je transportna usluga u okviru koje voz prelazi najmanje jednu državnu granicu, a voz može da bude spojen ili razdvojen, a različiti dijelovi mogu da imaju različita polazišta i odredišta, pod uslovom da svi vagoni pređu najmanje jednu državnu granicu;

24) **modernizacija (unaprjeđenje) željezničke infrastrukture** obuhvata radove izmjene na infrastrukturi kojima se poboljšavaju njene performanse;

25) **željeznička mreža** je cjelokupna željeznička infrastruktura koju posjeduje i/ili kojom upravlja upravljač infrastrukture;

26) **obaveza javnog prevoza putnika** je obaveza koja je utvrđena radi obezbjeđivanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, a koji željeznički prevoznik, ako bi se rukovodio samo komercijalnim interesima, ne bi prihvatio ili ga ne bi prihvatio u istoj mjeri ili pod istim uslovima bez naknade;

27) **obnova infrastrukture** obuhvata radove zamjene na postojećoj infrastrukturi kojima se ne mijenjaju njene cjelokupne performanse;

28) **održavanje infrastrukture** obuhvata radove koji se izvode radi očuvanja stanja i kapaciteta postojeće infrastrukture;

29) **okvirni sporazum** je sporazum kojim se utvrđuju prava i obaveze podnosilaca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture i upravljača infrastrukture u pogledu kapaciteta infrastrukture koji će se dodjeljivati i cijenama koje će se naplaćivati u periodu dužem od perioda primjene jednog važećeg reda vožnje;

30) **operator uslužnog objekta** je pravno lice koje upravlja jednim ili više uslužnih objekata ili pruža jednu ili više usluga željezničkim prevoznicima, kao i upravlja željezničkom infrastrukturu koja čini dio infrastrukture uslužnog objekta;

31) **prevoz za sopstvene potrebe** je prevoz željeznicom koji vrši privredno društvo ili drugo pravno lice za sopstvene potrebe, odnosno za potrebe obavljanja djelatnosti, što obuhvata i djelatnosti u vezi sa izgradnjom, ispitivanjem, održavanjem ili obnovom željezničke infrastrukture ili u vezi sa pružanjem usluga;

32) **pristup infrastrukturi** je mogućnost korišćenja infrastrukture;

33) **pogranični sporazum** je sporazum između dvije ili više država čija je svrha da olakša pružanje prekograničnih željezničkih usluga;

34) **pružni pojas** je zemljišni pojas sa obje strane pruge u širini od 8 m, a u naseljenom mjestu 6 metara, mjereći od ose krajnjih kolosjeka, zemljište ispod pruge i vazdušni prostor u visini od 14 metara od gornje ivice šine, a obuhvata i zemljišni prostor službenih mjesta (stanica, ukrasnica, stajališta, rasputnica i slično) koji obuhvata sve tehničko-tehnološke objekte, instalacije i pristupno-požarni put do najbližeg javnog puta;

35) **putna propusnica ili sezonska karta** je karta za neograničen broj putovanja koja omogućuje ovlaštenom imaocu putovanje željeznicom na određenom pravcu ili mreži u toku određenog vremenskog perioda;

36) **putni prelaz** je mjesto ukrštanja željezničke pruge koja pripada željezničkoj infrastrukturi, industrijskoj željeznici ili industrijskom kolosjeku i puta u istom nivou, koji obuhvata i ukrštanje tih kolosjeka sa pješačkom ili biciklističkom stazom, u širini od 3 metra mjereno od ose kolosjeka, kao i prostor između kolosjeka kada je ukrštanje željezničke pruge i puta, odnosno pješačke i biciklističke staze sa više kolosijeka;

37) **radni voz** je voz sa opremom i alatima koji se koristi prilikom izvođenja radova na redovnom i vanrednom održavanju željezničke infrastrukture, kao i radovima izgradnje, rekonstrukcije i obnove željezničke infrastrukture;

38) **razumna dobit** je stopa povraćaja sopstvenog kapitala koja uzima u obzir rizik, uključujući rizik na prihod, ili nedostatak takvog rizika, koji trpi operator uslužnog objekta i u skladu je sa prosječnom stopom za dati sektor tokom proteklih godina;

39) **regionalni prevoz** je prevozna usluga čija je osnovna svrha da ispuni potrebe za prevozom u regionu, kao i prekogranično područje u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom;

40) **red vožnje** je akt upravljača infrastrukture kojim se utvrđuje plan saobraćaja vozova za prevoz putnika i robe, kao i za sopstvene potrebe na željezničkoj infrastrukturi tokom perioda važenja;

41) **teretni terminal** je objekat duž pruga koji je posebno uređen kako bi se omogućio utovar, odnosno istovar robe na ili sa teretnih vozova, kao i integracija usluga željezničkog transporta sa uslugama drumskog, pomorskog, riječnog ili vazdušnog transporta, odnosno formiranje ili promjena sastava teretnih vozova ili služi za sprovođenje postupaka na granicama sa drugim državama;

42) **tranzit** je prelazak preko teritorije Crne Gore bez utovara ili istovara robe, odnosno bez ukrcavanja ili iskrcavanja putnika na teritoriji Crne Gore;

43) **trasa voza** je dio kapaciteta infrastrukture neophodan za saobraćanje voza između dva mjesta u toku određenog perioda;

44) **upravljač infrastrukture** je pravno lice koje upravlja željezničkom infrastrukturom, održava i obnavlja infrastrukturu i koje je odgovorno za učešće u njenom razvoju;

45) **uslužni objekat** je postrojenje, zemljište, zgrade i oprema koja omogućava pružanje jedne ili više usluga, kao i kolosjeci koji povezuju mrežu sa uslužnim objektima;

46) **usluga** je usluga željezničkog prevoza putnika vozom koji saobraća između željezničkih stanica po redu vožnje, uključujući i usluge prevoza koje se nude za nastavak putovanja vozom ili drugim vidom saobraćaja (drumski, vazdušni i pomorski);

47) **domaći željeznički putnički prevoz** je usluga prevoza putnika u željezničkom saobraćaju koja ne prelazi državnu granicu;

48) **željeznička stanica** je mjesto na željezničkoj pruzi sa koje počinje, na kojoj se zaustavlja ili na kojoj završava usluga željezničkog prevoza;

49) **granična kvota** je minimalni iznos korišćenja kapaciteta infrastrukture koja se utvrđuje u Izjavi o mreži;

50) **vanredni događaj** je događaj u željezničkom saobraćaju koji je imao ili je mogao da ima štetne posljedice za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja (incident, nesreća, ozbiljna nesreća ili ostale nesreće) ;

51) **tehničke specifikacije interoperabilnosti** su tehnički propisi sa kojima podsistem ili dio podsistema željezničkog sistema mora da bude usaglašen radi ispunjavanja osnovnih zahtjeva i obezbjeđivanja interoperabilnosti željezničkog sistema.

II. PLANIRANJE RAZVOJA ŽELJEZNICE

Razvoj željeznice

Član 9

Ciljeve u oblasti razvoja željeznice utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Nacionalni program željezničke infrastrukture

Član 10

Plan razvoja željeznice sprovodi se nacionalnim programom željezničke infrastrukture (u daljem tekstu: Nacionalni program) .

Nacionalni program sačinjava organ državne uprave nadležan za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu: Ministarstvo), na predlog upravljača infrastrukture, a utvrđuje Vlada.

Nacionalni program donosi se na period od pet godina.

Nacionalni program donosi Vlada, na period od pet godina.

Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa.

Izveštaj o sprovođenju Nacionalnog programa Ministarstvo dostavlja Vladi, u roku od četiri mjeseca od isteka perioda za koji je Nacionalni program donesen.

Godišnji program

Član 11

Nacionalni program sprovodi se godišnjim programom izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture (u daljem tekstu: Godišnji program) .

Godišnji program sačinjava Ministarstvo, na predlog upravljača infrastrukture, a utvrđuje Vlada.

Kontrolu sprovođenja Godišnjeg programa vrši Ministarstvo.

Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture.

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa podnosi se Vladi, do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Upravljač infrastrukture dužan je da poslove održavanja, upravljanja i regulisanja saobraćaja vrši u skladu sa Godišnjim programom.

Upravljač infrastrukture je dužan da o realizaciji Godišnjeg programa dostavi Ministarstvu izvještaj, u roku od tri mjeseca od dana isteka godine za koju je sačinjen.

III. INFRASTRUKTURA

Sastavni djelovi infrastrukture

Član 12

Infrastruktura obuhvata donji i gornji stroj pruge, objekte na pruži (mostove, vijadukte, tunele, propuste i druge objekte), stanične kolosjake, telekomunikaciona, signalno- sigurnosna, elektrovučna, elektroenergetska i ostala postrojenja i uređaje na pruži, opremu pruge, zgrade željezničkih službenih mjesta i ostale objekte na željezničkim službenim mjestima, koji su u funkciji organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja, sa zemljištem koje služi tim zgradama, pružni pojas i vazdušni prostor iznad pruge u visini od 12 metara, odnosno 14 metara kod dalekovoda napona preko 220 kV, računajući iznad gornje ivice šine.

Bliži sadržaj sastavnih djelova infrastrukture propisuje Ministarstvo.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom

Član 13

Djelatnost upravljanja infrastrukturom vrši upravljač infrastrukture sa svojstvom pravnog lica, koji:

1) je upisan u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom;

2) ima licencu za upravljanje infrastrukturom;

3) ima sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom.

Sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom izdaje Agencija za željeznice (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom mogu da obavljaju i više upravljača infrastrukture koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom obavlja se na osnovu ugovora o upravljanju infrastrukturom koji se zaključuje sa Vladom.

Ugovor iz stava 4 ovog člana zaključuje se na period od pet godina.

Ugovor iz stava 4 ovog člana naročito sadrži:

- 1) ugovorne strane;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) način i rokove obezbjeđivanja sredstava za realizaciju ugovora;
- 4) strukturu plaćanja i sredstava dodijeljenih za održavanje i obnovu postojeće, kao i za izgradnju nove infrastrukture;
- 5) prava i obaveze u pogledu upravljanja i regulisanja saobraćaja uključujući održavanje i obnovu infrastrukture koja je u upotrebi;
- 6) ciljeve efikasnosti usmjerene na korisnike, u vidu pokazatelja i kriterijuma kvaliteta koji pokrivaju elemente kao što su:

- efikasnost rada vozova, između ostalog u pogledu brzine na pruži i pouzdanosti, i zadovoljstva korisnika,
- kapaciteti mreže,
- upravljanje osnovnim sredstvima,
- obim aktivnosti,
- nivo bezbjednosti,
- zaštita životne sredine;

7) uslove za izmjenu ili raskid ugovora u slučaju promijenjenih okolnosti ili više sile;

8) opis događaja koji se smatraju promijenjenim okolnostima i višom silom;

9) pravila postupanja u slučaju velikih poremećaja i vanrednih situacija;

10) način međusobnog obavješćavanja o izvršenju ugovornih obaveza i način vršenja kontrole tog izvršenja;

11) način rješavanja sporova;

12) podsticajne mjere za smanjenje troškova upravljanja željezničkom infrastrukturom, za pristup infrastrukturi koja je povezana sa uslužnim objektima i za usluge koje pruža upravljač infrastrukture;

13) ostale bitne elemente za upravljanje infrastrukturom.

Uslovi ugovora iz stava 4 ovog člana i struktura dogovorenih plaćanja za obezbjeđivanje finansiranja upravljača infrastrukture se dogovaraju unaprijed za čitav ugovorni period, a po usvajanju Budžeta Crne Gore zaključuje se aneks tog ugovora, kojim se opredjeljuje obim sredstava na godišnjem nivou za finansiranje upravljanja infrastrukturom za svaku budžetsku godinu.

Ugovorom iz stava 4 ovog člana će se osigurati, uzimajući u obzir uobičajene poslovne uslove, u periodu od pet godina, da stanje na poslovnim računima upravljača infrastrukture bude rezultat ravnoteže prihoda od cijena pristupa javnoj željezničkoj infrastrukturi, cijena usluga koje pruža upravljač infrastrukture i prihoda od drugih komercijalnih poslova i sredstava obezbjeđenih od strane države s jedne strane i rashoda za održavanje željezničke infrastrukture te rashode upravljanja, organizacije i regulisanja saobraćaja s druge strane.

Upravljač infrastrukture mora da bude nezavisan u procesu odlučivanja od subjekata koji pružaju usluge prevoza i održavanja vozniha sredstava, uključujući i pravna lica koja su povezana sa upravljačem infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Član organa upravljanja subjekta na tržištu željezničkih usluga, odnosno član organa upravljanja njegovog kontrolnog društva, ako se radi o povezanim društvima, ne može istovremeno biti član organa upravljanja upravljača infrastrukture.

Ako su upravljač infrastrukture i subjekt na tržištu željezničkih usluga povezana društva, član organa upravljanja upravljača infrastrukture i član organa upravljanja subjekta na tržištu željezničkih usluga ne mogu istovremeno biti i članovi organa upravljanja njihovog kontrolnog privrednog društva.

Licenca za upravljanje infrastrukturom

Član 14

Licencu za upravljanje infrastrukturom izdaje Agencija pravnom licu koje je upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koje ispunjava uslove koji se odnose na:

- 1) dobar ugled;
- 2) finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti;
- 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen.

Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom

Član 15

Licenca za upravljanje infrastrukturom se izdaje na osnovu podnijetog zahtjeva.

Agencija je dužna da o zahtjevu iz stava 1 ovog člana odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Licenca za upravljanje infrastrukturom izdaje se rješenjem na period od pet godina i ne može se prenositi na drugo pravno lice.

O izdatim i oduzetim licencama za upravljanje infrastrukturom Agencija vodi evidenciju.

Sadržaj zahtjeva za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom i dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev, obrazac licence za upravljanje infrastrukturom, način vođenja evidencije o izdatim licencama za upravljanje infrastrukturom propisuje Ministarstvo.

Promjena podataka

Član 16

Imalac licence za upravljanje infrastrukturom dužan je da o svim promjenama u obavljanju djelatnosti za koje je registrovan, a koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence za upravljanje infrastrukturom, bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od dana nastanka tih promjena, obavijesti Agenciju u pisanoj formi.

Promjenu podataka iz stava 1 ovog člana Agencija unosi u evidenciju iz člana 15 stav 4 ovog zakona.

Ukidanje rješenja o izdavanju licence za upravljanje infrastrukturom

Član 17

Agencija ukida rješenje o izdavanju licence za upravljanje infrastrukturom ako upravljač infrastrukture ne ispunjava uslove iz člana 13 ovog zakona.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Naknada za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom

Član 18

Za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom plaća se naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuju

administrativne takse.

Naknada iz stava 1 ovog člana prihod je Agencije.

Prestanak važenja licence za upravljanje infrastrukturuom

Član 19

Licenca za upravljanje infrastrukturuom prestaje da važi:

- na zahtjev imaoca licence;
- istekom roka za koji je izdata;
- ukidanjem rješenja o izdavanju licence.

Zabrana obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturuom

Član 20

Upravljač infrastrukture kome je ukinuto rješenje o izdavanju licence za upravljanje infrastrukturuom, odnosno oduzet sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturuom ne može da obavlja djelatnost upravljanja infrastrukturuom.

Obaveze upravljača infrastrukture

Član 21

Upravljač infrastrukture je dužan da omogući bezbjedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje željezničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povjereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima željezničkim prevoznicima, pod ravnopravnim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima, kao i trajno i neprekidno održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture u skladu sa zakonom.

Upravljač infrastrukture je, pri obavljanju djelatnosti, dužan da se stara o zaštiti životne sredine i energetske efikasnosti u skladu sa zakonom.

Upravljač infrastrukture odgovara za štetu koja nastane korisnicima prevoza i željezničkim prevoznicima, privrednim društvima, drugim pravnim licima ili preduzetnicima zbog neizvršavanja obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana.

Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture

Član 22

Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture vrši se u skladu sa odgovarajućom prostorno- planskom dokumentacijom, na osnovu odobrenja za izgradnju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora.

Pod izgradnjom željezničke infrastrukture smatra se izgradnja nove željezničke pruge, kao i izgradnja telekomunikacionih, signalno-sigurnosnih, elektro-energetskih, elektrovučnih i drugih postrojenja i uređaja, zgrada i objekata na novoj i postojećim prugama.

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture vrši se u skladu sa propisanim standardima i tehničkim normativima, materijalom i rezervnim djelovima koji posjeduju ateste.

Radovi na rekonstrukciji infrastrukture

Član 23

Rekonstrukcijom infrastrukture smatraju se radovi na postojećoj infrastrukturi ili elementima infrastrukture na otklanjanju nedostataka koji mogu da budu od uticaja na stabilnost željezničke infrastrukture, objekata na željezničkoj infrastrukturi, koji odstupaju od uslova pod kojima je odobrena izgradnja i radovi promjene osnovne karakteristike trase željezničke pruge u pojasu njenog osnovnog pravca, kao i poboljšavanje parametara elemenata infrastrukture.

Pod rekonstrukcijom se podrazumijeva i izvođenje radova na infrastrukturi radi obezbjeđivanja nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada licima smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom.

Radovi na pruzi

Član 24

Upravljač infrastrukture dužan je, da najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova objavi početak radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture u dnevnim listovima ili na svojoj internet stranici, da bi privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima ugrađenim na željezničkom području (cjevovodi, vodovodi, elektro, telefonski i vazdušni vodovi, podzemni kablovi i druge slične instalacije i uređaji), kao i u slučaju kada namjerava da te objekte izgradi, mogao da uskladi radove na tim objektima sa radovima na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture.

Upravljač infrastrukture i privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana, uređuju ugovorom međusobna prava i obaveze u vezi sa izvođenjem radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture i radove na objektima izgrađenim ili koji će biti izgrađeni na željezničkom području.

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima izgrađenim na željezničkom području (cjevovodima, vodovodima, elektro, telefonskim i vazдушnim vodovima, podzemnim kablovima i drugim sličnim instalacijama i uređajima) dužan je da u zahtijevanom roku od strane upravljača infrastrukture i o svom trošku, prije početka radova na rekonstrukciji i obnovi infrastrukture izmjesti te objekte ili ih prilagodi potrebama izvođenja radova.

Ako privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima izgrađenim na željezničkom području ne preduzme radnje iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture može da preduzme te radnje o njihovom trošku.

Upravljač infrastrukture vodi evidenciju o ugrađenim objektima iz stava 1 ovog člana.

Izgradnja drugih objekata

Član 25

Ako infrastruktura treba da se rekonstruiše ili obnovi zbog izgradnje drugog objekta (javni put, akumulaciono jezero, aerodrom i slično), dio infrastrukture koji se rekonstruiše ili obnavlja mora da bude izgrađen materijalom i opremljen opremom koja odgovara kategoriji te infrastrukture, bez obzira na stvarno stanje u kojem se nalazi u momentu rekonstrukcije.

Troškove rekonstrukcije ili obnove infrastrukture iz stava 1 ovog člana snosi investitor objekta zbog čije izgradnje se vrši rekonstrukcija infrastrukture, osim ako se drugačije ne sporazumije sa upravljačem infrastrukture.

Obnova infrastrukture

Član 26

Obnova željezničke infrastrukture kojom se ne mijenja funkcija i položaj u prostoru postojeće željezničke infrastrukture (linijskog infrastrukturnog objekta) u odnosu na prostorni, odnosno urbanistički plan po kome je izgrađen, obuhvata radove na elementima infrastrukture kojima se unaprjeđuje pouzdanost, efikasnost i bezbjednost željezničkog saobraćaja bez promjene funkcije i položaja u prostoru postojećeg objekta.

Radovi iz stava 1 ovog člana izvode se na postojećem željezničkom zemljištu i unutar regulacionih linija željezničkih pruga i odnose se na obnovu:

- 1) donjeg stroja pruge zamjenom oslabljenih djelova donjeg stroja (trupa), proširenjem planuma, bankina za kanalice željezničkih kablova i ostalih elemenata donjeg stroja (trupa) pruge, konstruktivnih i nekonstruktivnih elemenata mostova i tunela;
- 2) gornjeg stroja pruge zamjenom šina, pragova, tucanika i skretnica na pružnim i staničnim kolosjecima;
- 3) putničkih perona, platformi za putnike i robu, pristupnih staza, stepeništa i nadstrešnica i slično;
- 4) stabilnih postrojenja električne vuče zamjenom dotrajalih i tehnički nefunkcionalnih elemenata;
- 5) energetskih postrojenja, postrojenja za rekuperaciju, postrojenja za mjerenje potrošnje električne energije;
- 6) signalno-sigurnosnih postrojenja zamjenom dotrajalih i tehnički nefunkcionalnih elemenata, isključivanje i demontaža djelova;
- 7) telekomunikacionih postrojenja i kablova zamjenom dotrajalih i tehnički nefunkcionalnih elemenata, postrojenja i kablova;
- 8) tunela, zamjena djelova tunelskih obloga, hidroizolacija i odvodnjavanja tunela i slobodnog profila tunela;
- 9) i zamjenu djelova potpornih i obložnih zidova, kao i galerija;
- 10) kolosjeka na mostu, instalacija na mostu i slobodnog profila za željeznička vozila na kolosjeku mosta;
- 11) putnog prelaza u pružnom pojasu pruge;
- 12) zgrada svih namjena, hala i radionica, njihovo prilagođavanje osnovnoj namjeni i obnova fasade prema standardima energetske efikasnosti.

Zaštita kontaktne mreže

Član 27

Prilikom rekonstrukcije, izgradnje i održavanja nadvožnjaka, tunela, galerija, vijadukata, pasarela i drugih objekata iznad elektrificiranih željezničkih pruga ili željezničkih pruga koje su planirane za elektrifikaciju, upravljač infrastrukture, upravljač puteva, imalac industrijske željeznice i imalac lučke željeznice su dužni da obezbijede vodonepropustljivost tih objekata radi zaštite kontaktne mreže.

Prilikom čišćenja snijega sa nadvožnjaka iznad elektrificiranih željezničkih pruga mora da se obezbijedi odgovarajuća mehanička zaštita od obrušavanja snijega na kontaktnu mrežu.

Saglasnost za izgradnju, odnosno rekonstrukciju objekata iz stava 1 ovog člana izdaje upravljač infrastrukture.

Za izdavanje saglasnosti iz stava 3 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknada iz stava 4 ovog člana utvrđuje Ministarstvo na predlog upravljača infrastrukture.

Zaštita željezničke infrastrukture

Član 28

U infrastrukturnom pojasu, osim u zoni pružnog pojasa, mogu se u skladu sa prostorno- planskom dokumentacijom graditi objekti koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja, na osnovu saglasnosti koju podnosiocu zahtjeva izdaje upravljač infrastrukture.

Mjere zaštite tih objekata sprovodi investitor objekta o svom trošku.

U infrastrukturnom i pružnom pojasu mogu se postavljati nadzemni i podzemni elektroenergetski vodovi, telegrafski i telefonski vazdušni vodovi, kanalizacije i cjevovodi i drugi vodovi i slični objekti i postrojenja uz saglasnost upravljača infrastrukture.

U željezničkom području u zoni građevinskih objekata kao što su željeznički mostovi, vijadukti i tuneli na udaljenosti ne manjoj od 8 metara od spoljne ivice nosača mosta, odnosno spoljne ivice portala tunela mogu da se grade objekti koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja, a na osnovu saglasnosti upravljača infrastrukture, koji podnosiocu zahtjeva izdaje u formi rješenja.

U zaštitnom pružnom pojasu, na udaljenosti do 50 metara od ose krajnjeg kolosjeka, zabranjena je gradnja objekata u kojima se koriste eksplozivna sredstva (rudnici, kamenolomi i slično) i industrijska postrojenja za proizvodnju hemijskih i eksplozivnih sredstava i drugi slični objekti.

Za izdavanje saglasnosti iz st. 1, 3 i 4 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknada iz stava 6 ovog člana utvrđuje Ministarstvo na predlog upravljača infrastrukture.

Sadržaj zahtjeva za izdavanje saglasnosti za izgradnju objekata iz st. 1, 3 i 4 ovog člana i tehničke dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje saglasnosti propisuje Ministarstvo.

Ugrožavanje željezničkog saobraćaja

Član 29

U pružnom pojasu zabranjeno je vršenje radnji kojima se ugrožava željeznički saobraćaj, i to:

- 1) oštećenje, uništavanje, uklanjanje ili otuđenje dijelova infrastrukture iz člana 12 ovog zakona;
- 2) nanošenje štete željezničkim voznim sredstvima;
- 3) neovlašćeno otvaranje vrata i otvora na teretnim kolima i tovarnim jedinicama u toku prevoza;
- 4) uklanjanje sredstava koja obezbjeđuju vozna sredstva koje se prevoze željeznicom od samopokretanja;
- 5) bacanje ili stavljanje predmeta na željezničku prugu;
- 6) bacanje ili stavljanje predmeta na željeznička vozna sredstva ili vozila koja se prevoze vozom;
- 7) svako zadržavanje lica koja nijesu službena lica upravljača infrastrukture.

Upravljač infrastrukture vrši kontrole i snimanje željezničke infrastrukture radi sprečavanja radnji kojima se ugrožava željeznički saobraćaj.

Zabranjene radnje u infrastrukturnom pojasu

Član 30

U infrastrukturnom pojasu zabranjeno je odlaganje otpada, smeća, kao i izlivanje otpadnih voda.

U infrastrukturnom pojasu ne smije da se sadi drveće koje svojom visinom može da ugrozi infrastrukturu, odnosno bezbjednost željezničkog saobraćaja, postavljaju znakovi, izvori jake svjetlosti ili predmeti i sprave koje bojom, oblikom ili svjetlošću smanjuju vidljivost željezničkih signala ili koje mogu dovesti u zabludu radnike u vezi značenja signalnih znakova ili na drugi način ugroziti bezbjednost željezničkog saobraćaja.

U infrastrukturnom pojasu zabranjeno je izvođenje bilo kakvih radova trećih lica bez saglasnosti upravljača infrastrukture.

Pošumljavanje u pružnom pojasu

Član 31

Privredna društva, pravna lica i preduzetnici koji vrše pošumljavanje goleti i uređenje bujica u zaštitnom pružnom pojasu i upravljač infrastrukture ugovorom utvrđuju učešće u troškovima pošumljavanja goleti i uređenja bujica i vododerina, imajući u vidu značaj i obim ovih radova za zaštitu željezničke infrastrukture.

Zaštita od požara u pružnom pojasu

Član 32

Na mjestima gdje infrastruktura prolazi kroz šumu ili pored šume, odnosno zemljišta zasađenog poljoprivrednim kulturama koje su lako zapaljive, upravljač infrastrukture je dužan da preduzme propisane mjere za zaštitu od požara na

željezničkom području, a željeznički prevoznik mjere zaštite od požara od željezničkih vozila.

Korisnici, odnosno vlasnici šuma i zemljišta iz stava 1 ovog člana, dužni su da u pojasu širine 10 metara u šumama uredno uklanjaju drveće, rastinje i lišće, a u pojasu širine 5 metara na drugom zemljištu blagovremeno uklanjaju sazrele poljoprivredne kulture i po potrebi preduzimaju druge mjere zaštite od požara.

Širina pojasa iz stava 2 ovog člana računa se od spoljne ivice pružnog pojasa.

U slučaju da korisnici, odnosno vlasnici šuma ne sprovedu mjere iz stava 2 ovog člana, te mjere sprovodi upravljač infrastrukture o njihovom trošku.

Održavanje infrastrukture

Član 33

Infrastruktura mora da se održava u stanju koje omogućava bezbjedan i nesmetan željeznički saobraćaj, kao i kvalitetan i uredan prevoz u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja i tehničkim propisima i standardima.

Održavanje infrastrukture može da bude redovno i vanredno.

Upravljač infrastrukture dužan je da vrši stalnu kontrolu, povremene preglede i otklanja utvrđene nedostatke radi bezbjednog i nesmetanog odvijanja željezničkog saobraćaja.

Redovno održavanje željezničke infrastrukture

Član 34

Redovno održavanje željezničke infrastrukture obuhvata sljedeće radove: održavanje i zamjena elemenata gornjeg stroja željezničke pruge (skretnica, kolosjeka i kolosječnih veza), istim ili drugim tipom kojima se parametri željezničke pruge održavaju na projektovanom nivou, radovi na donjem stroju željezničke pruge (odvodnjavanje i uređenje kosina), uklanjanje rastinja (drveća, šikare, šiblja i trave) iz pružnog pojasa, zamjena i obnova istim ili drugim materijalima propusta i mostova do 10 metara dužine, ako se ne mijenja njihov otvor, zamjena i obnova elemenata signalno-sigurnosnih i telekomunikacionih uređaja i postrojenja, zamjena i obnova elemenata stabilnih postrojenja elektrovuče, kao i ostalih postrojenja za transformaciju i prenos električne energije za vuču vozova; adaptacija i popravka zgrada željezničkih službenih mjesta i ostalih objekata na željezničkim službenim mjestima koji su u funkciji željezničkog saobraćaja kojima se ne mijenja njihova konstrukcija i spoljni izgled, čišćenja snijega i leda sa kolosjeka, postrojenja i površina na staničnim peronima, stajalištima i drugo.

Vanredno održavanje željezničke infrastrukture

Član 35

Vanredno održavanje željezničke infrastrukture obuhvata radove koji se izvode radi otklanjanja posljedica vanrednih događaja (nesreća, poplava, zemljotresa i slično) i otklanjanja kritičnog ili slabog stanja na elementima postojeće željezničke infrastrukture radi ponovnog uspostavljanja bezbjednog saobraćaja.

Održavanje zajedničkih stubova i konstrukcija

Član 36

Održavanje zajedničkih stubova i konstrukcija na mostu izgrađenom za infrastrukturu i javni put vrši upravljač infrastrukture u skladu sa saobraćajno-tehničkim propisima i standardima.

Upravljač putne infrastrukture stara se o kolovoznoj konstrukciji, a upravljač infrastrukture o kolosjeku.

Troškove održavanja zajedničkih stubova i konstrukcije na mostu iz stava 1 ovog člana, snose u jednakim iznosima upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture.

Upravljač putne infrastrukture na mostu i dionicama puteva na mjestima sa rastojanjem manjim od 4,5 metra od ose kolosjeka do krajnje ivice puta, zaštitnom ogradom odvaja putnu od javne željezničke infrastrukture.

Upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture dužni su da zaključe ugovor kojim će precizno biti definisana međusobna prava i obaveze o održavanju:

1) zajedničkih stubova, zajedničkih konstrukcija i održavanju i rukovanju uređajima za upravljanje saobraćajem - snose u jednakim iznosima upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture;

2) kolovozne konstrukcije puta na mostu, kao i rastojanja između krajnje šine i konstrukcije kolovoza - snosi upravljač putne infrastrukture.

Otklanjanje poremećaja

Član 37

Ako na infrastrukturi dođe do prekida saobraćaja zbog elementarnih nepogoda i drugih nesreća, a upravljač

infrastrukture nije u stanju sam da otkloni nastale poremećaje i uspostavi željeznički saobraćaj bez odlaganja, jedinica lokalne samouprave na čijoj je teritoriji došlo do prekida željezničkog saobraćaja pruža pomoć i u saradnji sa upravljačem infrastrukture određuje mjere za otklanjanje poremećaja i uspostavljanje željezničkog saobraćaja u najkraćem mogućem roku.

U slučaju da se za otklanjanje posljedica elementarnih nepogoda iz stava 1 ovog člana koriste usluge, tehnička sredstva i materijal pravnih i fizičkih lica, troškove korišćenja tih usluga, sredstava i materijala snosi upravljač infrastrukture.

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima

Član 38

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima izvan prostora za koji su donijeti odgovarajući prostorno- planski dokumenti se vrši njihovim svođenjem na najneophodniji broj, usmjeravanjem dva ili više javnih puteva na zajedničko mjesto ukrštanja.

Razmak između dva ukrštanja infrastrukture i javnog puta ne može da bude manji od 2.000 metara.

Ukrštanje infrastrukture sa nekategorisanim putevima vrši se usmjeravanjem tih puteva na najbliži javni put koji se ukršta sa infrastrukturom, a ako to nije moguće, vrši se međusobno povezivanje nekategorisanih puteva i njihovo ukrštanje sa infrastrukturom na zajedničkom mjestu.

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima van prostora za koji su donijeti urbanistički planovi u načelu izvodi se njihovim svođenjem na najneophodniji broj, usmjeravanjem dva ili više javnih puteva na zajedničko mjesto ukrštanja.

U slučaju iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture određuje mjesto ukrštanja u skladu sa uslovima za uređenje prostora i uslovima za bezbjednost saobraćaja, u sporazumu sa upravljačem nekategorisanih puteva.

Upravljanje putnim prelazom

Član 39

Na putnom prelazu, infrastrukturom i željezničkim saobraćajem upravlja upravljač infrastrukture (upravljač infrastrukture, operator uslužnog objekta, vlasnik, odnosno ovlašćeni upravljač industrijskog kolosjeka koji čini dio željezničke infrastrukture) , a putnom, uličnom i pješačkom infrastrukturom i saobraćajem upravlja upravljač putne infrastrukture, na način da stvore uslove za bezbjedan prelazak mjesta ukrštanja na infrastrukturi kojom upravljaju.

U toku izvođenja radova na putnim prelazima, izmjenom željezničkog saobraćaja upravlja upravljač infrastrukture, a izmjenom drumskog saobraćaja upravlja upravljač putne infrastrukture.

Troškovi koji se tiču infrastrukture padaju na teret upravljača infrastrukture, dok troškovi koji se tiču putne infrastrukture padaju na teret upravljača putne infrastrukture.

Troškovi izgradnje ukrštanja

Član 40

Ako do ukrštanja željezničke infrastrukture i puta dođe na zahtjev jedinice lokalne samouprave, privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka, odnosno putnog prelaza, troškove postavljanja uređaja i naprava i druge troškove za bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja na putnom prelazu, snosi upravljač putne infrastrukture, odnosno podnosilac zahtjeva.

Otvaranje i ukidanje putnih prelaza

Član 41

O otvaranju novih i ukidanju postojećih putnih prelaza na infrastrukturi odlučuje Ministarstvo, na zahtjev upravljača putne infrastrukture ili zainteresovanog privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača infrastrukture.

Na zahtjev upravljača putne infrastrukture ili zainteresovanog privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika može da se otvori privremeni putni prelaz u slučajevima potrebe prelaza preko pruge u sklopu radova izgradnje, sanacije i modernizacije objekata željezničke infrastrukture ili drugih objekata ako ne postoji alternativni prelaz ili prilaz objektima koji su predmet izgradnje, sanacije i modernizacije i ako se ne narušava bezbjednost i odvijanje željezničkog saobraćaja, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača infrastrukture.

Zahtjev iz st. 1 i 2 ovog člana treba da sadrži detaljno obrazloženje sa saobraćajno- tehničkom analizom potrebe, načina, mjesta i mjera za osiguranje bezbjednog saobraćaja, za svako otvaranje novog i ukidanje postojećeg putnog prelaza.

Upravljač putne infrastrukture dužan je da učini dostupnim sve raspoložive podatke potrebne za donošenje odluke iz stava 1 ovog člana.

Troškovi zamjene prelaza

Član 42

Ako se putni prelaz zamjenjuje nadvožnjakom, odnosno podvožnjakom ili se ukida zbog usmjeravanja puta, troškove izmjena izvršenih zbog toga na željezničkoj infrastrukturi i putu, ako se drugačije ne sporazumiju, snose:

- 1) upravljač infrastrukture - ako je ta promjena uslovljena pretežno potrebama željezničkog saobraćaja;
- 2) upravljač putne infrastrukture - ako je ta promjena uslovljena pretežno potrebama drumskog saobraćaja, a na putu koji koristi pretežno određeno preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik, troškove izmjena na željezničkoj infrastrukturi i putu snosi u cijelosti to preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik.

U slučaju drugih promjena u vezi sa ukrštanjem, uključujući prilagođavanje i poboljšanje sigurnosnih i drugih uređaja, troškove izmjena na infrastrukturi i putu iz stava 1 ovog člana snose zajednički upravljač infrastrukture, upravljač putne infrastrukture i privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik srazmjerno potrebama željezničkog i drumskog saobraćaja koje su uslovile te promjene, ako se drugačije ne sporazumiju.

Troškovi izgradnje puta u zoni putnog prelaza

Član 43

Ako izgradnjom putne infrastrukture dođe do njenog ukrštanja sa željezničkom infrastrukturuom u nivou, troškove izgradnje dijela puta u zoni putnog prelaza snosi upravljač putne infrastrukture.

Ako izgradnjom željezničke infrastrukture dođe do njenog ukrštanja sa putnom infrastrukturuom u nivou, troškove izgradnje dijela puta u zoni putnog prelaza snosi upravljač infrastrukture.

Troškovi održavanja putnog prelaza

Član 44

Troškove održavanja putnog prelaza i troškove obezbjeđenja uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snose:

- 1) upravljač infrastrukture za održavanje kolosjeka i ostalih djelova infrastrukture na putnom prelazu, signalnih uređaja i znakova koji upozoravaju željezničke radnike u vozu na putni prelaz i željezničkih telefonskih veza sa putnim prelazima;
- 2) upravljač puteva za održavanje kolovoza na putnom prelazu i saobraćajnih znakova na putevima koji upozoravaju učesnike u drumskom saobraćaju na putni prelaz;
- 3) na jednake djelove, upravljač infrastrukture i upravljač puteva za:
 - održavanje uređaja za davanje znakova, koji služe da se učesnicima u drumskom saobraćaju na putnom prelazu najavi približavanje voza i uređaja za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu,
 - rukovanje uređajima za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu i druge neposredne troškove za osiguranje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Upravljač infrastrukture snosi u cjelini troškove regulisanja željezničkog saobraćaja, održavanja signalno- sigurnosnih uređaja i vršenja drugih poslova u vezi sa obezbjeđivanjem uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Ako nekategorisani put pretežno koristi upravljač puteva, troškove održavanja kolovoza i obezbjeđivanja uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snosi u cjelini upravljač puteva.

Upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture dužni su da zaključe ugovor kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze u pogledu putnih prelaza.

Ugovor iz stava 4 ovog člana sadrži: vrstu i obim radova na održavanju kolovoza i vrijeme izvođenja tih radova, visinu troškova i učešće ugovornih strana u obezbjeđivanju sredstava za isplatu troškova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu, način plaćanja troškova, kao i druga pitanja od značaja za ugovorne strane.

Putni prelaz za pješake

Član 45

Putni prelaz koji služi isključivo za pješake može da se izgradi i koristi na osnovu saglasnosti Ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju upravljača infrastrukture.

Troškove izgradnje, opremanja potrebnim uređajima i znakovima i održavanja putnog prelaza iz stava 1 ovog člana snosi upravljač putne infrastrukture.

Održavanje putnog prelaza

Član 46

Kada je ukrštanje infrastrukture i puta izvedeno u istom nivou, izgrađeni putni prelaz smatra se sastavnim dijelom infrastrukture sa obje strane kolosjeka u širini od 3 metra, računajući od ose krajnjeg kolosjeka.

O održavanju dijela putnog prelaza iz stava 1 ovog člana i o obezbjeđivanju uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu stara se upravljač infrastrukture.

Upravljač infrastrukture dužan je da održava kolovoz na putnom prelazu iz stava 2 ovog člana, na način kojim se obezbjeđuje bezbjedan i nesmetan drumski saobraćaj.

Ostale djelove puta sa obje strane putnog pravca održava upravljač putne infrastrukture, na način koji omogućava bezbjedan i nesmetan željeznički saobraćaj.

IV. DODJELA KAPACITETA ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE

Efikasno korišćenje kapaciteta infrastrukture

Član 47

Način dodjele kapaciteta infrastrukture i obračuna cijena pristupa infrastrukturi moraju da budu u skladu sa načelima utvrđenim ovim zakonom i da omoguće upravljaču infrastrukture efikasno korišćenje raspoloživih kapaciteta infrastrukture.

Način korišćenja infrastrukture

Član 48

Infrastruktura se koristi pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Na infrastrukturi se željeznički saobraćaj odvija pod uslovima i na način propisan zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.

Raspodjela kapaciteta infrastrukture

Član 49

U okviru obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturu, upravljač infrastrukture vrši raspodjelu kapaciteta infrastrukture, izradu i objavljivanje voznih redova, izradu Izjave o mreži, vođenje evidencije podataka i dokumentacije od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, održavanje i korišćenje infrastrukture.

Raspodjelu kapaciteta infrastrukture vrši upravljač infrastrukture na osnovu javnog poziva koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i na internet stranici upravljača infrastrukture.

Pravo na dodjelu kapaciteta infrastrukture imaju željeznički prevoznici pod jednakim uslovima.

Dodijeljeni kapacitet infrastrukture ne smije da se prenese sa korisnika na drugog prevoznika ili međunarodno udruženje prevoznika.

Svako prenošenje kapaciteta infrastrukture je zabranjeno i ima za posljedicu isključivanje iz dalje raspodjele kapaciteta.

Izjava o mreži

Član 50

Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije.

Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Izjava o mreži sadrži:

- 1) prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva;
- 2) uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 3) postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 4) kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje i rezervisanje infrastrukture, uključujući podatke o promjenama naknada o kojima se već odlučilo ili koje su predviđene u sljedećih pet godina, ako postoje;
- 5) postupke u slučaju zagušene infrastrukture;
- 6) postupak koordinacije iz člana 58 ovog zakona i sistem rješavanja sporova;
- 7) podatke o minimalnom pristupnom paketu usluga iz člana 51 ovog zakona;
- 8) podatke o uslužnim objektima, uslove pristupa i spisak usluga koje se pružaju u sklopu tih objekata;
- 9) detaljne informacije o postupcima dodjele međunarodnih trasa vozova;
- 10) obrazac za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 11) smjernice o procedurama za dobijanje licence i sertifikata o bezbjednosti željeznice;
- 12) nacrt okvirnog sporazuma između upravljača infrastrukture i podnosioca zahtjeva;
- 13) druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Izjava o mreži mora redovno da se ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona mora da se objavi najmanje dva mjeseca prije promjene.

Izjava o mreži objavljuje se na internet stranici upravljača infrastrukture, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Bliži sadržaj, način pripreme i izrade Izjave o mreži propisuje Ministarstvo.

Usluge koje se pružaju željezničkim prevoznicima

Član 51

Upravljač infrastrukture pruža željezničkim prevoznicima sa kojima je zaključio ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture minimalni pristupni paket usluga, koji obuhvata:

- postupanje sa zahtjevima za kapacitetom željezničke infrastrukture;
 - pravo da se koristi dodijeljeni kapacitet;
 - korišćenje željezničke infrastrukture, uključujući skretnice i čvorišta;
 - upravljanje saobraćanjem vozova, uključujući signalizaciju, regulisanje, prijem i otpremu vozova, komunikaciju i pružanje informacija o kretanju voza;
 - korišćenje opreme za napajanje električnom energijom za vuču, ako postoji;
 - sve ostale informacije neophodne za realizaciju ili izvršenje prevoza za koji je kapacitet dodijeljen.
- Cijena pristupa uključuje minimalni pristupni paket usluga.

Osnovne, dodatne i prateće usluge koje se pružaju željezničkim prevoznicima

Član 52

Željezničkim prevoznicima, na njihov zahtjev, mora da bude omogućen pristup, uslužnim objektima, uključujući pristupne kolosjeke, kao i korišćenje osnovnih usluga koje se pružaju u ovim objektima, pod uslovima koji su nediskriminatorni i transparentni, u skladu sa ovim zakonom.

Uslužni objekti iz stava 1 ovog člana su:

- 1) stanične zgrade, odnosno dio staničnih zgrada, u putničkim stanicama, namijenjen putnicima u željezničkom saobraćaju, i drugi objekti u funkciji putničkog saobraćaja, uključujući displej za informacije o putovanju i odgovarajuća mjesta za usluge izdavanja karata;
- 2) teretni terminali;
- 3) ranžirne stanice i kolosjeci za formiranje vozova, uključujući kolosjeke i postrojenja za manevrisanje;
- 4) kolosjeci za gariranje namijenjeni vozilima željezničkih prevoznika koja su u funkciji korišćenja dodijeljenog kapaciteta infrastrukture;
- 5) objekti za održavanje voznih sredstava, sa izuzetkom objekata za održavanje namijenjenih vozovima za velike brzine ili za druge vrste voznih sredstava koja zahtijevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtijevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja;
- 6) ostali tehnički objekti, uključujući objekte za čišćenje i pranje;
- 7) pomorski i unutrašnji objekti luka povezani sa željezničkim aktivnostima;
- 8) objekti za pružanje pomoći;
- 9) objekti za skladištenje i snabdijevanje gorivom, za koje se cijene iskazuju odvojeno.

Željezničkim prevoznicima se, pored minimalnog pristupnog paketa usluga i osnovnih usluga, mogu pružati i dodatne i prateće usluge.

Dodatne usluge obuhvataju:

- 1) električnu energiju za vuču;
- 2) predgrijavanje putničkih vozova;
- 3) upotreba kolskih vaga;
- 4) prilagođene ugovore za:
 - kontrolu prevoza opasne robe,
 - pomoć u saobraćanju specijalnih vozova.

Prateće usluge obuhvataju:

- 1) pristup telekomunikacionim mrežama;
- 2) pružanje dodatnih informacija;
- 3) tehnički pregled voznih sredstava;
- 4) usluge izdavanja karata u putničkim stanicama;
- 5) usluge održavanja koje se pružaju u objektima za održavanje namijenjenim vozovima za velike brzine ili drugim vrstama voznih sredstava koja zahtijevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtijevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja.

Obezbeđivanje električne energije za vuču željezničkim prevoznicima od strane upravljača infrastrukture, odnosno operatora uslužnog objekta, ne smatra se energetsom djelatnošću u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Upravljač infrastrukture, odnosno operator uslužnog objekta koji posjeduje element željezničke infrastrukture je krajnji kupac električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Upravljač infrastrukture posebno iskazuje cijene za osnovne, dodatne i prateće usluge koje on pruža uz minimalni pristupni paket usluga, u skladu sa zaključenim ugovorom o korišćenju infrastrukture.

Operatori uslužnih objekata dužni su da preciziraju asortiman i cijenu osnovnih usluga koje pružaju željezničkim prevoznicima, a koje upravljač infrastrukture unosi u Izjavu o mreži.

Cijena iz stava 8 ovog člana iskazuje se za:

- pristup željezničkoj infrastrukturi i pristup kolosjecima koji povezuju uslužne objekte i određuje se na osnovu troškova nastalih kao rezultat saobraćanja vozova, a može da uključuje i troškove koji nastaju zbog nedostataka kapaciteta dijela infrastrukture u periodu zagušenja;
- pristup kolosjecima unutar uslužnih objekata i pružanje usluga u tim objektima i ne smije da premaši zbir troškova pružanja usluga i razumne dobiti.

Željezničkim prevoznicima kojima je omogućen pristup kolosjecima koji povezuju uslužne objekte, odnosno kolosjecima koji su u sklopu infrastrukture uslužnog objekta, operator uslužnog objekta pruža minimalni pristupni paket usluga.

Operator uslužnog objekta i podnosilac zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu, odnosno željeznički prevoznik koga odredi podnosilac zahtjeva koji nije željeznički prevoznik, ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa dogovorenim uslugama iz ovog člana i pristupom kolosjecima koji čine infrastrukturu tog uslužnog objekta.

Način pružanja usluga i pristup objektima, dodatnih usluga i pratećih usluga iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pristup uslugama koje se pružaju željezničkim prevoznicima

Član 53

Operatori uslužnih objekata dužni su u razumnom roku, koji određuje Agencija, odgovoriti na zahtjev željezničkog prevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu.

Zahtjevi iz stava 1 ovog člana mogu se odbiti isključivo ako postoje izvodljive alternative koje željezničkim prevoznicima omogućavaju da obavljaju prevoz robe ili putnika na istim ili alternativnim prevoznim putevima pod ekonomski prihvatljivim uslovima.

Ako se zahtjevi željezničkih prevoznika odnose na pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu kojim upravlja operator uslužnog objekta iz člana 52 stav 2 ovog zakona, operator uslužnog objekta je dužan da opravda u pisanom obliku odluku o odbijanju i navede izvodljive alternative u drugim objektima.

Operator uslužnog objekta će, u slučaju sukobljenih zahtjeva željezničkih prevoznika, nastojati da ispuni sve zahtjeve u mjeri u kojoj je to moguće.

Ako nije dostupna izvodljiva alternativa, i nije moguće ispuniti sve zahtjeve za kapacitetom za relevantan uslužni objekat, podnosilac zahtjeva može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: zahtjev) Agenciji, u roku od 30 dana od dana saznanja za odbijanje njegovog zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu.

Ako se uslužni objekat iz člana 52 stav 2 ovog zakona ne koristi najmanje dvije uzastopne godine, a operatoru tog objekta su željeznički prevoznici izrazili interes za pristup, vlasnik tog uslužnog objekta je obavezan da objavi da je eksploatacija objekta dostupna za lizing ili zakup kao željeznički uslužni objekat, u cijelosti ili djelimično, osim ako operator tog uslužnog objekta dokaže da je u toku postupak vraćanja u prethodno stanje zbog čega nije moguća njegova upotreba od strane bilo kog željezničkog prevoznika.

Željeznički prevoznici mogu da zahtijevaju, kao prateće usluge, usluge navedene u članu 49 stav 5 ovog zakona od upravljača infrastrukture ili drugih operatora uslužnih objekata.

Operator uslužnog objekta je u obavezi da izvrši tražene pomoćne usluge, ali ako odluči da ponudi bilo koju od ovih usluga, pruža ih željezničkim prevoznicima na njihov zahtjev i na nediskriminatorski način.

Pravo na korišćenje infrastrukture

Član 54

Infrastruktura se može dodijeliti prevozniku koji vrši javni prevoz, kao i prevozniku koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako:

- ima licencu za prevoz;
- ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- je zaključio ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture.

Ugovorom o korišćenju infrastrukture iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze upravljača infrastrukture i prevoznika, koja se odnose na:

- visinu naknade za korišćenje infrastrukture;
- način plaćanja naknade;
- uslove i način korišćenja dodijeljene trase;
- rok na koji se ugovor zaključuje;
- način rješavanja sporova;
- druga pitanja od značaja za korišćenje trase.

Ugovor o korišćenju infrastrukture zaključuje se na period važenja reda vožnje, odnosno na period od godinu dana.

Ugovori iz stava 1 ovog člana zaključuju se najkasnije mjesec dana prije početka važenja novog reda vožnje, odnosno

odmah po dodjeli ad hoc trase.

Način dodjele infrastrukture

Član 55

Dodjela trase vrši se zaključivanjem ugovora na osnovu javnog poziva.

Javni poziv za dodjelu trase raspisuje se najkasnije deset mjeseci prije početka važenja novog reda vožnje.

Trase koje nijesu dodijeljene na osnovu javnog poziva mogu se dati na korišćenje nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva iz javnog poziva.

Upravljač infrastrukture je dužan da sa predlogom reda vožnje, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za podnošenje zahtjeva po javnom pozivu, upozna sve prevoznike koji su podnijeli zahtjev za dodjelu trase radi izjašnjavanja.

Izjašnjenje iz stava 4 ovog člana dostavlja se upravljaču infrastrukture u pisanoj formi, u roku od 15 dana od dana prijema predloga reda vožnje.

Upravljač infrastrukture, nakon prijema izjašnjenja iz stava 5 ovog člana, vrši usaglašavanje i utvrđuje predlog novog reda vožnje, koji dostavlja Agenciji na saglasnost.

Po dobijanju saglasnosti iz stava 6 ovog člana upravljač infrastrukture objavljuje red vožnje, odnosno zaključuje ugovor sa prevoznikom o dodjeli trase.

Sadržaj zahtjeva za dodjelu trase

Član 56

Zahtjev za dodjelu trase na osnovu javnog poziva sadrži:

- relaciju saobraćaja (polazno i odredišno službeno mjesto) ;
- vrijeme polaska voza iz polaznog službenog mjesta i vrijeme dolaska voza u odredišno službeno mjesto;
- prugu koju će koristiti;
- tehnološko vrijeme operacija (službena mjesta, zaustavljanja i trajanja zadržavanja) i vrstu operacija (izmjena sastava, manipulacija putnika, manipulacija robe, promjena vučnog vozila) ;
- vrstu voza;
- sastav voza;
- masu voza;
- seriju vučnog vozila.

Kriterijumi za dodjelu trase

Član 57

Dodjela trase vrši se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- obima prevoza;
- iskorišćenosti infrastrukture;
- obima dodatnih usluga koje upravljač infrastrukture pruža u vezi sa obavljanjem prevoza na trasi;
- djelatnosti od javnog interesa u prevozu.

Upravljač infrastrukture utvrđuje metodologiju vrednovanja kriterijuma iz stava 1 ovog člana, uz saglasnost Agencije.

Upravljač, po pravilu, dodjeljuje trase jedanput godišnje.

U slučaju vanrednih (ad hoc) zahtjeva prevoznika za dodjelu kapaciteta infrastrukture u vrijeme trajanja reda vožnje, upravljač infrastrukture može dodijeliti trasu pod uslovom da raspolaže dovoljnim kapacitetom infrastrukture.

Po zahtjevu iz stava 4 ovog člana, upravljač infrastrukture je dužan da odluči u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva.

Upravljač infrastrukture može da rezerviše kapacitet infrastrukture, koji će imati na raspolaganju u okviru planiranog reda vožnje, za slučaj podnošenja zahtjeva iz stava 4 ovog člana.

U slučajevima opterećenja infrastrukture, upravljač infrastrukture može, u postupku raspodjele kapaciteta infrastrukture i usklađivanja reda vožnje, na osnovu analize kapaciteta infrastrukture, odrediti prioritete, vodeći računa o značaju određene usluge.

Postupak raspoređivanja i postupak koordinacije

Član 58

Upravljač infrastrukture zadovoljava, koliko je moguće, sve zahtjeve za dodjelu kapaciteta infrastrukture, uključujući zahtjeve za trasama vozova koje prelaze više od jedne mreže i, koliko je moguće, uzima u obzir sva ograničenja za podnosioc zahtjeva, uključujući ekonomske efekte na njihovo poslovanje.

Upravljač infrastrukture može dati prioritet posebnim uslugama u okviru postupka raspoređivanja, isključivo u skladu

sa čl. 59 i 73 ovog zakona.

Ako nastane situacija koja zahtijeva koordinaciju, upravljač infrastrukture ima pravo da, u razumnim granicama, predloži kapacitete infrastrukture koji se razlikuju od zahtijevanih.

Upravljač infrastrukture preduzima mjere da, putem konsultacija sa odgovarajućim podnosiocima zahtjeva, riješi sve nastale konflikte.

Ako upravljač infrastrukture odbije zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture ili ponudi kapacitet infrastrukture pod drugačijim uslovima u odnosu na podnijeti zahtjev, podnosilac tog zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može pokrenuti postupak pred Agencijom u skladu sa članom 106 ovog zakona.

Postupak iz stava 5 ovog člana je hitan.

Zagušena infrastruktura

Član 59

Ako, poslije postupka koordinacije i konsultacija iz člana 58 ovog zakona, nije moguće adekvatno udovoljiti zahtjevima za kapacitetom infrastrukture, upravljač infrastrukture bez odlaganja proglašava taj dio infrastrukture zagušenim.

Ako se infrastruktura proglasi zagušenom, upravljač infrastrukture sprovodi analizu kapaciteta u skladu sa članom 60 ovog zakona, osim ako se plan za poboljšanje kapaciteta iz člana 61 ovog zakona već nije počeo sprovoditi.

Ako naknade iz člana 66 ovog zakona nijesu naplaćene ili nijesu postigle zadovoljavajući rezultat i infrastruktura je proglašena zagušenom, upravljač infrastrukture može, pored toga, upotrijebiti kriterijume prioriteta za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Prilikom utvrđivanja kriterijuma prioriteta, upravljač infrastrukture dužan je da zahtjevima za dodjelu kapaciteta infrastrukture u funkciji pružanja usluga javnog prevoza putnika da prioritet, kao i da vodi računa o promovisanju razvoja nacionalnog i međunarodnog željezničkog prevoza robe, pod nediskriminatorским uslovima.

Postupci i kriterijumi koji će se primjenjivati u slučaju zagušenja infrastrukture objavljuju se u Izjavi o mreži.

Analiza kapaciteta

Član 60

Upravljač infrastrukture dužan je da u slučaju zagušenja infrastrukture iz člana 59 ovog zakona sprovede analize kapaciteta infrastrukture sa ciljem da se odrede ograničenja kapaciteta infrastrukture koja spriječavaju da se adekvatno izađe u susret zahtjevima za dodjelu kapaciteta i predloži metode koje će omogućiti da se zadovolje dodatni zahtjevi.

Analizom kapaciteta utvrđuju se razlozi zagušenja i koje mjere se mogu preduzeti u kratkoročnom i srednjoročnom periodu da se smanji zagušenje.

Analizom kapaciteta razmatra se infrastruktura, postupci rada, karakter različitih usluga koje se realizuju, kao i efekti svih tih faktora na kapacitet infrastrukture.

Mjere koje treba razmotriti obuhvataju posebno preusmjeravanje usluga, mijenjanje vremenskih termina usluga, promjene brzine i poboljšanja infrastrukture.

Upravljač infrastrukture dužan je da završi analizu kapaciteta u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja da je infrastruktura zagušena.

Plan za poboljšanje kapaciteta

Član 61

U roku od šest mjeseci od završetka analize kapaciteta iz člana 60 ovog zakona, upravljač infrastrukture donosi plan za poboljšanje kapaciteta.

Plan za poboljšanje kapaciteta se izrađuje poslije konsultacija sa korisnicima relevantne zagušene infrastrukture.

Planom za poboljšanje kapaciteta se utvrđuju:

- 1) razlozi zagušenja;
- 2) mogući budući razvoj saobraćaja;
- 3) ograničenja za razvoj infrastrukture;
- 4) troškovi poboljšanja kapaciteta, uključujući moguće promjene naknade za pristup.

Po osnovu analize troškova i koristi mogućih utvrđenih mjera, planom iz stava 1 ovog člana određuju se i aktivnosti koje će se preduzeti radi poboljšanja kapaciteta infrastrukture, uključujući i dinamiku za sprovođenje mjera.

Plan iz stava 1 ovog člana donosi se uz saglasnost Ministarstva.

Upravljač infrastrukture će obustaviti naplaćivanje naknade za pristup za relevantnu infrastrukturu u skladu sa članom 48 ovog zakona u slučajevima kada:

- 1) ne donese plan za poboljšanje kapaciteta ili
- 2) ne ostvari napredak u sprovođenju aktivnosti određenih planom za poboljšanje kapaciteta.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, upravljač infrastrukture može, uz odobrenje Agencije da nastavi da naplaćuje ove naknade ako:

- 1) nije moguće realizovati plan za poboljšanje kapaciteta iz razloga koji su van njegove kontrole ili
- 2) raspoložive mogućnosti nijesu ekonomski ili finansijski izvodljive.

Korišćenje trasa vozova

Član 62

Upravljač infrastrukture će u Izjavi o mreži precizirati uslove pod kojima će uzeti u obzir prethodne nivoe iskorišćenja trasa vozova prilikom određivanja prioriteta za postupak dodjele.

Naročito kada se radi o zagušenoj infrastrukturi, upravljač infrastrukture zahtijeva predaju trase voza koja je, tokom perioda od najmanje 30 dana, bila korišćena manje nego što je dozvoljeno graničnom kvotom koja se utvrđuje u Izjavi o mreži, osim ako se to desilo usljed ne-ekonomskih razloga koji su izvan kontrole podnosioca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Ako korisnik trase voza svojim aktivnostima i željezničkim voznim sredstvima ograniči ili ugrozi kapacitet željezničke infrastrukture, dužan je da postupi po zahtjevu upravljača infrastrukture i u razumno kratkom roku otkloni poremećaj izazvan željezničkim vozilima koja ograničavaju ili ugrožavaju kapacitet infrastrukture, a u suprotnom upravljač infrastrukture će, o trošku korisnika trase voza preduzeti potrebne radnje.

Kapacitet infrastrukture za radove na održavanju

Član 63

Upravljač infrastrukture rezerviše kapacitete infrastrukture koji su neophodni radi izvođenja radova na održavanju infrastrukture u toku postupka raspoređivanja iz člana 58 ovog zakona.

Upravljač infrastrukture na odgovarajući način uzima u obzir efekte koje rezervisanje kapaciteta infrastrukture za planirane radove na održavanju kolosjeka ima na podnosioca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Upravljač infrastrukture je dužan da bez odlaganja obavijesti zainteresovane strane o kapacitetu infrastrukture koji nije na raspolaganju zbog neplaniranih radova na održavanju.

Agencija može zatražiti od upravljača infrastrukture da joj dostavi podatke iz stava 3 ovog člana, ako to smatra potrebnim.

Okvirni sporazum

Član 64

Upravljač infrastrukture i podnosilac zahtjeva za dodjelu trase mogu zaključiti i pravno obavezujući okvirni sporazum, za korišćenje kapaciteta na odgovarajućoj infrastrukturi na rok duži od perioda važenja reda vožnje.

Okvirni sporazum iz stava 1 ovog člana sadrži karakteristike kapaciteta infrastrukture koje je podnosilac zahtjeva za dodjelu trase tražio i koje su mu ponuđene tokom vremenskog perioda koji prelazi jedan period važenja reda vožnje.

Okvirni sporazum ne sadrži detaljne podatke o trasi, već komercijalne potrebe podnosioca zahtjeva za dodjelu trase.

Okvirni sporazum može se zaključiti na period duži od pet godina ako postoje razlozi komercijalne prirode, namjenskog investiranja ili rizika.

Okvirnim sporazumom ne može se isključiti mogućnost korišćenja infrastrukture drugim prevoznicima.

Saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma daje Agencija.

Međunarodni saobraćaj

Član 65

Upravljač infrastrukture dužan je da sarađuje sa upravljačima infrastrukture drugih država, radi obezbjeđenja efikasnog uspostavljanja i raspodjele kapaciteta infrastrukture, kao i organizovanja međunarodnog saobraćaja.

Podnosilac zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može podnijeti zahtjev upravljaču infrastrukture i za dodjelu kapaciteta drugih upravljača infrastrukture.

Zahtjev iz stava 2 ovoga člana podnosi se upravljaču infrastrukture, koji u ime podnosioca zahtjeva obezbjeđuje kapacitete infrastrukture kod upravljača infrastrukture druge države.

Upravljač infrastrukture može u saradnji sa drugim upravljačima infrastrukture, po potrebi, da predloži i organizuje međunarodne trase vozova u skladu sa članom 58 stav 4 ovog zakona radi lakšeg saobraćanja teretnih vozova, o čemu obavještava Agenciju.

Upravljač infrastrukture dužan je da obezbijedi da njegovo učešće u saradnji iz st. 1 i 4 ovog člana, metode rada i kriterijumi koji se koriste za ocjenu raspoloživosti i dodjelu kapaciteta infrastrukture budu javno dostupni.

Visina naknade za korišćenje trase

Član 66

Za korišćenje trase korisnik plaća naknadu upravljaču infrastrukture.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja;
- 2) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase;
- 3) broja željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 4) vrste željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 5) sastava voza;
- 6) vozni kilometara;
- 7) osovinskog opterećenja;
- 8) vremena korišćenja infrastrukture;
- 9) smjera prevoza;
- 10) brzine voza;
- 11) kategorije voza;
- 12) popusta.

Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Agencija.

Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona.

Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo.

Naknada za korišćenje infrastrukture

Član 67

Za korišćenje infrastrukture, korisnik infrastrukture plaća naknadu za:

- pružni pojas;
- zemljište koje pripada infrastrukturi;
- poslovni prostor (otvoreni i zatvoreni).

Naknada iz stava 1 ovog člana plaća se mjesečno.

Za postavljanje i korišćenje postavljenih vodovodnih i kanizacionih cjevovoda, telefonskih, telekomunikacionih, električnih i drugih vodova, podzemnih kablova, drugih instalacija, antenskih i drugih uređaja, reklamnih panoa i objekata u komercijalne i druge svrhe u pružnom pojasu i zemljištu koje pripada infrastrukturi, vlasnik, odnosno korisnik tih objekata i instalacija plaća naknadu.

Naknadu iz stava 1 ovog člana ne plaćaju organi državne uprave i jedinice lokalne samouprave za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Za objekte iz stava 3 ovog člana koji su u državnoj svojini ne plaća se naknada.

Visinu i način plaćanja naknade iz st. 1 i 3 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog upravljača infrastrukture.

Sredstva ostvarena od naknada iz st. 1 i 3 ovog člana prihod su upravljača infrastrukture i koriste se za održavanje, upravljanje i regulisanje saobraćaja, rekonstrukciju i modernizaciju infrastrukture.

Finansiranje

Član 68

Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz:

- budžeta Crne Gore;
- sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica;
- kredita;
- naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona;
- naknada za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona; i
- drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture.

Odvojeno računovodstvo

Član 69

Upravljači infrastrukture koji istovremeno pružaju i usluge prevoza, kao i prevoznici robe i putnika dužni su da računovodstvo za usluge prevoza putnika, prevoza robe i upravljanja infrastrukturu vode odvojeno.

Budžetska sredstva dodjeljena jednoj od djelatnosti ne smiju uticati na drugu, odnosno ne smiju se prenositi na drugu.

Lica iz stava 1 ovog člana, kao dokaz da vode odvojeno računovodstvo, dužna su da Agenciji na zahtjev dostave dokumentaciju koja se odnosi na:

1) odvojene bilanse uspjeha i bilanse stanja za aktivnosti pružanja usluga prevoza robe, putnika i djelatnost upravljanja infrastrukturom;

2) podatke o pojedinačnim izvorima i korišćenju budžetskih sredstava i drugih vidova kompenzacija na transparentan i detaljan način, kao i pregled novčanih tokova kako bi se utvrdilo na koji način se koriste budžetska sredstva i drugi vidovi kompenzacija;

3) kategorije troškova i dobiti kako bi se omogućilo utvrđivanje da li se javlja unakrsno subvencionisanje između ovih različitih djelatnosti;

4) podatke koji se odnose na finansijsko poslovanje, i to:

- a) izjavu o finansijskom učinku,
- b) zbirnu izjavu o troškovima,
- c) izjavu o troškovima održavanja,
- d) izjavu o operativnim troškovima,
- e) izjavu o prihodima.

Industrijska željeznica i industrijski kolosjek

Član 70

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita željezničke infrastrukture shodno se primjenjuju i na industrijsku željeznicu i industrijske kolosjeke za sopstvene potrebe.

Industrijska željeznica može biti priključena na željezničku infrastrukturu upravljača infrastrukture.

Privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik može imati industrijski kolosjek priključen na javnu željezničku infrastrukturu, kao i industrijske kolosjeke, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosjecima i druga sredstva izgrađena po posebnim tehničkim normativima i standardima kao i posjedovati željeznička vozna sredstva.

Priključenje industrijskih željeznica iz stava 2 ovog člana i industrijskih kolosjeka iz stava 3 ovog člana, održavanje odvojnih skretnica i postupak usaglašavanja predmjera radova uređuju ugovorom upravljač infrastrukture i privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice, odnosno industrijskog kolosjeka.

Održavanje odvojnih skretnica vrši upravljač infrastrukture, a troškove održavanja snosi vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice, odnosno industrijskog kolosjeka.

Upravljač infrastrukture utvrđuje visinu troškova za održavanje odvojnih skretnica u skladu sa ugovorom iz stava 4 ovog člana.

Kod izgradnje novog, rekonstrukcije i dogradnje postojećeg industrijskog kolosjeka, vlasnik industrijskog kolosjeka i upravljač infrastrukture ugovorom o konstituisanju prava službenosti prolaza definišu uslove za izvođenje radova.

Vlasnik, odnosno korisnik industrijskog kolosjeka, dužan je da donese akt kojim se utvrđuje način za organizovanje i regulisanje manevarskog rada, održavanje i zaštitu industrijskog kolosjeka, lice odgovorno za sprovođenje akta, održavanje željezničkih vozničkih sredstava i drugih sredstava koja se koriste na industrijskom kolosjeku, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije.

Vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice dužan je da donese akt o uslovima i načinu obavljanja prevoza na industrijskoj željeznici kojim određuje lice odgovorno za sprovođenje akta, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije.

Izmjene i dopune akta iz st. 8 i 9 ovog člana donose se po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije, a moraju se dostaviti Agenciji na saglasnost najkasnije 15 dana od dana nastanka promijenjenih okolnosti u odnosu na važeći akt.

Za izdavanje saglasnosti iz st. 8 i 9 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknada iz stava 11 ovog člana utvrđuje Agencija.

Sadržaj akta iz st. 8 i 9 ovog člana propisuje Agencija.

Lučka željeznica

Član 71

Lučkom željeznicom može da upravlja organ uprave nadležan za luke, odnosno korisnik lučke željeznice (u daljem tekstu: upravljač lučke željeznice).

Lučkom željeznicom koja je u državnoj svojini upravlja organ uprave nadležan za luke.

Upravljač lučke željeznice dužan je da postupa u skladu sa čl. 23 do 47 ovog zakona.

Upravljač lučke željeznice dužan je da održava lučku željeznicu o svom trošku.

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija lučke željeznice vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora.

Lučka željeznica može biti povezana sa infrastrukturom.

Lučka željeznica može imati jedan ili više industrijskih kolosjeka priključenih na infrastrukturu, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosjecima, željeznička vozna sredstva i druga sredstva izgrađena po posebnim tehničkim normativima i standardima.

Priključenje lučke željeznice i kolosjeka iz stava 7 ovog člana uređuje se ugovorom između upravljača infrastrukture i

upravljača lučke željeznice, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije.

Upravljač lučkom željeznicom je odgovoran za upravljanje prugom i trasama lučke željeznice.

Upravljač lučkom željeznicom dužan je da izradi Izjavu o mreži u skladu sa članom 54 ovog zakona.

Upravljač lučkom željeznicom dužan je da obezbijedi pristup svim lučkim trasama koje nijesu industrijske željeznice pod jednakim uslovima.

Upravljač lučkom željeznicom mora imati sertifikat o bezbjednosti za upravljanje lučkom željeznicom.

Putni prelazi na industrijskoj željeznici i industrijskim kolosjecima

Član 72

Odredbe čl. 39 do 47 ovog zakona shodno se primjenjuju i na putne prelaze na industrijskoj željeznici i industrijskim kolosjecima za sopstvene potrebe, kao i na kolosjecima smještenih unutar željezničkih radionica i depoa, a posebno u pogledu prava i obaveza privrednog društva ili drugog pravnog lica koji upravlja industrijskom željeznicom, kao i vlasnika, odnosno korisnika industrijskog kolosjeka za sopstvene potrebe.

Specijalizovana infrastruktura

Član 73

Kapacitet infrastrukture se smatra raspoloživim za korišćenje u svrhu svih vrsta usluga prevoza koje odgovaraju karakteristikama neophodnim za obavljanje saobraćaja na trasi voza.

Izuzetno, ako postoje odgovarajući alternativni prevoznici putevi, upravljač infrastrukture može, poslije konsultacija sa zainteresovanim stranama, da odredi posebnu infrastrukturu za specifične vrste saobraćaja (u daljem tekstu: specijalizovana infrastruktura).

Ako se odredi specijalizovana infrastruktura iz stava 2 ovog člana, upravljač infrastrukture može prilikom dodjele kapaciteta infrastrukture, dati prioritet toj vrsti saobraćaja.

Davanje prioriteta iz stava 3 ovog člana ne može biti u suprotnosti sa pravilima o zaštiti konkurencije.

Određivanje specijalizovane infrastrukture ne isključuje njeno korišćenje za ostale vrste saobraćaja kada postoje raspoloživi kapaciteti.

Upravljač infrastrukture objavljuje u Izjavi o mreži podatke o određenoj specijalizovanoj infrastrukturi.

V. PREVOZ U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju

Član 74

Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi može da obavlja željeznički prevoznik, koji:

- 1) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju;
- 2) ima licencu za prevoz;
- 3) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- 4) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture;
- 5) je registrovan za djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza putnika, odnosno tereta uz uslov da obezbijedi vuču vozova.

Prevoz putnika i robe obavlja i željeznički prevoznik koji ima licencu i sertifikat o bezbjednosti za prevoz, izdate od nadležnog organa druge države ako ispunjava uslove propisane Direktivom 2012/34/EU, kao i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture.

Prevoz za sopstvene potrebe radi obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturuom može da vrši i upravljač infrastrukture.

U slučaju iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture mora da ima licencu za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za prevoz.

Licencu za prevoz izdaje Agencija na osnovu podnesenog zahtjeva.

Za izdavanje licence za prevoz plaća se naknada.

Naknada iz stava 6 ovog člana prihod je Agencije.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Agencija.

Na postupak izdavanja licence za prevoz, promjenu podataka, prestanak važenja licence za prevoz i zabrane obavljanja djelatnosti prevoza shodno se primjenjuju odredbe čl. 14, 15, 17 i 19 ovog zakona.

Sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdaje Agencija u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

Uslovi za licenciranje željezničkih prevoznika

Član 75

Licenca za prevoz izdaje se podnosiocu zahtjeva, privrednom društvu ili drugom pravnom licu čija je registrovana pretežna djelatnost pružanje usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika, kao i privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje obavlja ili će obavljati željeznički prevoz za sopstvene potrebe, koji pruži dokaze o ispunjavanju uslova koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost, stručnost, ispunjavanje tehničkih uslova, ispunjavanje uslova za pristup kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom i pokrće za građansku odgovornost, u skladu sa ovim zakonom.

Provjera finansijske sposobnosti iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu sljedećih podataka:

- raspoloživih finansijskih sredstava, uključujući stanje bankovnog računa, ugovorena prekoračenja i zajmove;
- novčana sredstva i imovinu koji su dostupni kao jemstvo;
- obrtnog kapitala;
- rashoda, uključujući kupovne troškove plaćanja za vozila, zemljište, zgrade, uređaje i željeznička vozila;
- opterećenja na imovini željezničkog prevoznika;
- poreza i doprinosa koji se uplaćuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Licenca za prevoz izdaje se prevozniku koji je osiguran za štetu posljedica vanrednog događaja, za štetu pričinjenu putnicima, prtljagu, robi, poštanskim pošiljkama ili trećim licima, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Suspendovanje i oduzimanje licence za prevoz

Član 76

Agencija provjerava svakih 12 mjeseci da li prevoznik, ispunjava uslove iz čl. 74 i 75 ovog zakona.

Ako postoji ozbiljna sumnja da prevoznik ne ispunjava navedene uslove, Agencija može u svako doba da provjeri da li prevoznik i dalje ispunjava uslove za izdavanje licence za prevoz.

Ako se prilikom provjere iz stava 1 ovog člana utvrdi da neki od predviđenih uslova za dobijanje licence za prevoz nije ispunjen, Agencija će rješenjem suspendovati ili oduzeti tu licencu.

U slučaju kada je licenca suspendovana ili oduzeta zbog neispunjavanja uslova koji se odnosi na finansijsku sposobnost iz člana 14 stav 1 ovog zakona, Agencija može izdati privremenu licencu za prevoz, do reorganizacije prevoznika pod uslovom da bezbjednost nije ugrožena.

Privremena licenca za prevoz izdaje se na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana izdavanja.

Ako prevoznik ne obavlja prevoz u periodu od šest mjeseci neprekidno ili kada ne otpočne sa obavljanjem prevoza u periodu od šest mjeseci od dana izdavanja licence, Agencija će rješenjem oduzeti licencu za prevoz ili je suspendovati dok se ne steknu uslovi da se nastavi obavljanje prevoza za koji je izdata licenca.

Podnosilac zahtjeva za izdavanje licence za prevoz može da traži da se odredi duži rok za otpočinjanje obavljanja prevoza, uzimajući u obzir posebnu prirodu usluga koje će pružati.

Imalac licence za prevoz je dužan da obavijesti Agenciju o izvršenim statusnim promjenama, promjeni pravne forme ili reorganizaciji u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Agencija će rješenjem odlučiti da je to lice dužno da ponovo podnese zahtjev za dobijanje licence za prevoz.

Lice iz stava 8 ovog člana može nastaviti sa obavljanjem prevoza, osim ako Agencija ne ocjeni da je bezbjednost u željezničkom saobraćaju ugrožena, u kom slučaju mu Agencija rješenjem oduzima licencu za prevoz.

U slučaju kada imalac licence za prevoz namjerava da značajno izmjeni ili proširi djelatnost, dužan je da dostavi Agenciji zahtjev za provjeru ispunjenosti uslova iz člana 74 ovog zakona.

Agencija rješenjem oduzima licencu za prevoz željezničkom prevozniku protiv koga je pokrenut stečajni ili postupak likvidacije, osim ako željeznički prevoznik u razumnom vremenskom periodu dostavi dokaze o zadovoljavajućem finansijskom restrukturiranju.

Agencija rješenjem suspenduje licencu za prevoz ako je istekao period pokrća za građansku odgovornost.

Uz rješenje donijeto na osnovu ovog člana Agencija će sačiniti novi dokument sa ažuriranim informacijama o izdatoj licenci za prevoz.

Protiv rješenja iz st. 3, 9, 10, 12 i 13 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Agencija obavještava upravljača infrastrukture o suspendovanju i oduzimanju licence za prevoz odmah po donošenju rješenja.

Imalac licence za prevoz dužan je da Agenciji, na njen zahtjev, dostavi podatke o ispunjenosti uslova za izdavanje licence, kao i da bez odlaganja obavijesti Agenciju o svim promjenama koje nastanu u vezi sa tim uslovima.

Zabrana obavljanja prevoza

Član 77

Željeznički prevoznik, kome je suspendovana ili oduzeta licenca za prevoz, ne može da obavlja prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju, kao ni prevoz za sopstvene potrebe, osim u slučaju iz člana 76 stav 4 ovog zakona.

Pružanje usluga prevoza putnika

Član 78

Javni prevoz putnika koji se obavlja po objavljenom redu vožnje, može da bude:

- 1) lokalni prevoz - na području Crne Gore;
- 2) međunarodni prevoz - između dvije ili više država.

Ulazak i izlazak putnika

Član 79

Ulazak i izlazak putnika vrši se na željezničkim stanicama i drugim službenim mjestima koji su unijeti u red vožnje, a ulazak i izlazak lica u prevozu za sopstvene potrebe vrši se na mjestima koja su za to određena.

Dokumenta na vučnom vozilu

Član 80

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz putnika, lica i robe mora se, za vrijeme prevoza, nalaziti:

- ovjerena fotokopija licence za prevoz;
- ovjerena fotokopija sertifikata o bezbjednosti za prevoz;
- ovjerena fotokopija ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture;
- druga dokumentacija, prema propisima kojima se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz robe mora se, za vrijeme prevoza, nalaziti i tovarni list ili ispis iz elektronskog lista, odnosno drugi dokument koji sadrži sve podatke koje sadrži i tovarni list.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz lica i robe za sopstvene potrebe mora se, za svo vrijeme prevoza, nalaziti i: ovjerena fotokopija važećeg rješenja o upisu u sudski registar, odnosno rješenje o upisu u registar, spisak zaposlenih i drugih lica koja ispunjavanju uslove za obavljanje prevoza koji ovjerava imalac željezničkih voznih sredstava, tovarni list ili druga isprava kojom se može utvrditi vlasnik i vrsta robe koja se prevozi.

Prevoz za sopstvene potrebe

Član 81

U obavljanju prevoza za sopstvene potrebe željeznički prevoznik može da vrši željeznički prevoz koji je u funkciji obavljanja djelatnosti za koju je registrovan.

Postupak u vanrednim situacijama

Član 82

U slučaju velikih prirodnih nepogoda, ugroženosti života i zdravlja, životne sredine, smetnji i zastoja u funkcionisanju privrede i saobraćaja, Vlada može, pored mjera određenih posebnim zakonom, odrediti i druge mjere koje su dužni da preduzmu upravljač infrastrukture ili prevoznik u cilju zaštite javnog interesa.

Saobraćaj radnih vozova

Član 83

Saobraćaj radnih vozova vrši se na osnovu odobrenja koje izdaje Agencija.

Za izdavanje odobrenja plaća se naknada Agenciji.

Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Agencija.

Uslove koje moraju da ispunjavaju radni vozovi za izdavanje odobrenja propisuje Agencija.

VI. PREVOZ PUTNIKA OD JAVNOG INTERESA U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa

Član 84

Prevozniku koji vrši javni prevoz putnika može da se uvede obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa na određenim relacijama.

Javni interes za pružanje usluga prevoza putnika utvrđuje se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- zadovoljavanja privrednih i društveno- socijalnih potreba;

- bolje povezanosti;
- pristupačnosti cijene;
- obezbjeđivanja prevoza na relacijama na kojima nijesu dostupne druge vrste prevoza;
- iznosa troškova za obezbjeđivanje prevoza u odnosu na druge vrste prevoza;
- kvalitativnih i kvantitativnih mogućnosti pružaoca javnih usluga.

Način dodjele obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa

Član 85

Prava, obaveze i odgovornosti prevoznika u vezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa, uređuju se ugovorom o pružanju usluga prevoza od javnog interesa.

Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se na osnovu javnog poziva ili neposredno na osnovu odluke Vlade.

Ugovor iz stava 2 ovog člana može da bude zaključen neposredno, u slučajevima kada je za obavljanje djelatnosti željezničkog prevoza putnika registrovan u CRPS samo jedan prevoznik i u slučaju iznenadnog prestanka obavljanja prevoza putnika na određenoj relaciji.

Ugovor iz stava 3 ovog člana zaključuje se na period do deset godina.

Ugovor koji se zaključuje na osnovu javnog poziva zaključuje se na period do 15 godina, a ukoliko je predviđeno ulaganje u željeznička vozna sredstva, ugovor se zaključuje na period do 22 godine.

Ministarstvo jednom godišnje objavljuje na svojoj internet stranici izvještaj o zaključenim ugovorima iz stava 1 ovog člana, izabranim prevoznicima i isplatama naknada.

Naknada za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa

Član 86

Za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa plaća se naknada za pokrivanje dijela troškova nastalih u vezi sa pružanjem javne usluge.

Sredstva za naknadu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Iznos naknade iz stava 2 ovog člana ne smije da bude veći od iznosa dijela troškova za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.

Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Vlada, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Prevoznik koji pruža usluge prevoza putnika od javnog interesa dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.

Budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika, ne prenose se na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ni bilo kojih drugih djelatnosti.

Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa

Član 87

Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa naročito sadrži:

- 1) prava i obaveze prevoznika;
- 2) vrstu javne usluge i period pružanja javne usluge;
- 3) pružaoca javne usluge;
- 4) relaciju na kojoj je utvrđena obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 5) parametre na osnovu kojih će se vršiti obračun i način plaćanja naknade za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 6) priroda i obim eventualno dodijeljenih isključivih prava;
- 7) način podjele troškova vezanih za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, koji uključuju: troškove za zaposlene, energiju, naknade za trasu, troškove održavanja, popravku vozničkih sredstava i instalacije neophodne za obavezu pružanja usluge od javnog interesa i fiksne troškove;
- 8) utvrđuje nivo kvaliteta usluge koju obezbjeđuje željeznički prevoznik (kontinuitet, redovitost, pouzdanost, kapaciteti, pristupačnost za putnike sa invaliditetom, minimalni standardi kvaliteta izvršenja obaveze javnog prevoza - informisanje, raspoloživost i izdavanje vozničkih karata i slično) ;
- 9) utvrđuju pokazatelji za ocjenu kvaliteta ugovorene obaveze javnog prevoza, sa obrascima tabela koje popunjava željeznički prevoznik i dostavlja Ministarstvu;
- 10) način podjele prihoda od prodaje karata, odnosno prihoda koje prevoznik može zadržati i/ili se mogu podijeliti i vratiti u Budžet Crne Gore;
- 11) rok trajanja ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 12) kvalitet usluga koje mora da obezbjedi prevoznik;
- 13) način podnošenja izvještaja Ministarstvu o realizaciji ugovorenih obaveza;

- 14) uslove za raskid ugovora;
- 15) sankcije za neispunjavanje obaveza od strane prevoznika;
- 16) utvrđuje postupak izmjene ugovora;
- 17) način rješavanja sporova;
- 18) druge elemente od značaja za pružanje usluge prevoza putnika od javnog interesa.

U postupku dodjele ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, razmjena i čuvanje informacija obavlja se na način kojim se obezbjeđuje integritet i tajnost podataka i primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tajnost podataka.

VII. AGENCIJA ZA ŽELJEZNICE

Nezavisni regulatorni organ

Član 88

Agencija je nezavisni regulatorni organ koji, u vršenju javnih ovlašćenja u oblasti željeznice, bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica obavlja regulatorne i druge poslove utvrđene zakonom.

Agencija u obavljanju regulatornih i drugih poslova iz stava 1 ovog člana ne smije primati ni tražiti uputstva od državnih i drugih organa i organizacija ili drugih lica.

Pravni položaj Agencije

Član 89

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Agencija za svoj rad odgovara Vladi.

Agencija posluje pod nazivom Agencija za željeznice.

Sjedište Agencije je u Podgorici.

Agencija se upisuje u CRPS.

Rad Agencije je javan.

Statut Agencije

Član 90

Agencija ima statut kojim se naročito uređuju: način obavljanja djelatnosti od javnog interesa, u skladu sa zakonom, nadležnosti i djelokrug poslova organa i stručnih službi Agencije, način donošenja opštih i drugih akata; prava i dužnosti Savjeta Agencije (u daljem tekstu: Savjet), prava i dužnosti direktora Agencije (u daljem tekstu: direktor), unutrašnja organizacija i druga pitanja od značaja za rad Agencije, u skladu sa zakonom.

Statut Agencije donosi Savjet.

Na statut Agencije saglasnost daje Vlada.

Statut Agencije se objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“.

Poslovi Agencije

Član 91

Agencija obavlja poslove:

- 1) u oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga;
- 2) u oblasti licenciranja željezničkih prevoznika;
- 3) u oblasti prava putnika;
- 4) u oblasti bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i interoperabilnosti željezničkog sistema;
- 5) u oblasti žičara;
- 6) ostvarivanja međunarodne saradnje u okviru svoje nadležnosti;
- 7) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica.

Agencija mora da ima dvije zasebne organizacione jedinice za poslove iz oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga i za poslove iz oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti.

Organizacione jedinice iz stava 2 ovog člana moraju da budu funkcionalno nezavisne, odnosno ne smiju imati preklapanja u pogledu osoblja, budžeta niti međusobnog uticaja jednih na druge u donošenju odluka.

Nadležnosti Agencije

Član 92

Agencija:

- 1) izdaje licencu za upravljanje infrastrukturom, licencu za prevoz, sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- 2) izdaje dozvole za korišćenje strukturnih podсистема, u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice;
- 3) izdaje dozvole za korišćenje željezničkih vozila;
- 4) daje saglasnost na akt o uslovima i načinu obavljanja prevoza na industrijskoj željeznici;
- 5) izdaje odobrenje za saobraćanje radnih vozova;
- 6) daje saglasnost na visinu naknada za korišćenje trase;
- 7) daje saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma;
- 8) daje saglasnost na Izjavu o mreži;
- 9) odlučuje po žalbama podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza, naročito imajući u vidu eventualno nepravedno postupanje ili diskriminaciju od strane upravljača infrastrukture ili željezničkih prevoznika, a u vezi sa: Izjavom o mreži, kriterijumima utvrđenim u Izjavi o mreži uključujući korišćenje uslužnih objekata, postupkom dodjele trasa i njegovim ishodom, načinom utvrđivanja naknada za korišćenje trase i nivoom ili strukturom naknada za korišćenje trase;
- 10) donosi propise na osnovu ovlašćenja utvrđenih zakonom;
- 11) obezbjeđuje da upravljač infrastrukture utvrđuje pristup i korišćenje željezničke infrastrukture na nediskriminatornoj osnovi kao i da naknade koje je utvrdio upravljač infrastrukture budu nediskriminatorne u skladu sa ovim zakonom;
- 12) vrši kontrolu kvaliteta željezničkih usluga koju obezbjeđuju željeznički prevoznici i upravljači infrastrukture;
- 13) vrši praćenje željezničkog tržišta kako bi se analizirala konkurencija između različitih vidova saobraćaja;
- 14) sarađuje sa nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije, daje stručna mišljenja i analize, pruža tehničku pomoć u vezi sa pitanjima koja nijesu uređena ovim zakonom, a odnose se na ograničavanje, sprečavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu;
- 15) prati tržište željezničkih usluga, sa ciljem analize uložених budžetskih sredstava u održavanje infrastrukture i nadoknadu za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 16) vrši kontrolu nezavisnosti upravljača infrastrukture u odnosu na druge subjekte na tržištu željezničkih usluga;
- 17) vrši obezbjeđenje kontrole pristupa i korišćenja objekata i stabilnih postrojenja;
- 18) prati primjenu regulatornog okvira za bezbjednost i interoperabilnost željeznice;
- 19) vodi registre propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice;
- 20) vrši nadzor nad usaglašenošću činilaca interoperabilnosti sa osnovnim zahtjevima u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice;
- 21) druge poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željezničkog sistema;
- 22) učestvuje u izradi zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, normativa, standarda i sporazuma za oblast željeznice;
- 23) objavljuje tehničke specifikacije interoperabilnosti u skladu sa evropskim tehničkim specifikacijama i potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 24) objavljuje tehničke propise i standarde iz oblasti prevoza lica žičarama;
- 25) propisuje sadržaj akta iz člana 70 ovog zakona;
- 26) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, Evropskom agencijom za željeznice i organima drugih država nadležnim za bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju i regulisanje tržišta željezničkih usluga;
- 27) vodi evidencije propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju bezbjednost i interoperabilnost željeznice;
- 28) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Organi Agencije

Član 93

Organi Agencije su Savjet i direktor Agencije.

Savjet Agencije

Član 94

Savjet ima predsjednika i dva člana.

Predsjednik i članovi Savjeta mogu svoju funkciju u Agenciji obavljati profesionalno ili honorarno.

Predsjednik Savjeta saziva sjednice i predsjedava radom Savjeta, a u njegovom odsustvu zamjenjuje ga član Savjeta kojeg izabere Savjet.

Redovne sjednice Savjeta održavaju se najmanje jednom mjesečno, a druge po potrebi.

Za svoj rad Savjet odgovara Vladi.

Nadležnosti Savjeta

Član 95

Savjet donosi:

- 1) statut Agencije;
- 2) godišnji program rada Agencije;
- 3) izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem;
- 4) odluke o visini naknada koje plaćaju fizička i pravna lica, odnosno opšte i druge akte, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređena oblast bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i prava putnika.

Savjet dostavlja Vladi izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem, kao i plan rada sa finansijskim planom Agencije.

Savjet imenuje i razrješava direktora.

Savjet imenuje nezavisnog revizora finansijskih izvještaja Agencije, u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Savjet vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Imenovanje predsjednika i članova Savjeta

Član 96

Predsjednika i članove Savjeta imenuje Vlada, na osnovu javnog konkursa.

Javni konkurs iz stava 1 ovog člana sadrži uslove i kriterijume za izbor kandidata za predsjednika i člana Savjeta.

Predsjednik i članovi Savjeta imenuju se na period od pet godina i ista lica ne mogu da budu imenovana više od dva puta uzastopno.

Odluka o imenovanju predsjednika i članova Savjeta objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

Uslovi i kriterijumi za izbor predsjednika i članova Savjeta

Član 97

Za predsjednika i člana Savjeta može biti imenovano lice koje je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori koji, pored opštih, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- 1) ima završen najmanje VIII nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, odnosno završen studijski program u četvorogodišnjem trajanju iz oblasti saobraćaja, elektrotehnike, mašinstva, građevine, ekonomije ili prava;
- 2) ima najmanje pet godina iskustva na poslovima iz oblasti saobraćaja, elektrotehnike, mašinstva, građevine, ekonomije ili prava.

Za kandidate koji u potpunosti ispunjavaju opšte i posebne uslove iz stava 1 ovog člana, u postupku konačnog predlaganja, mogu se uzeti u obzir i sljedeći kriterijumi: dužina i vrsta radnog iskustva, posebne specijalizacije iz oblasti saobraćaja i poznavanje stranih jezika.

Uz prijavu na javni konkurs iz člana 96 stav 1 ovog zakona kandidat podnosi izjavu kojom se, u slučaju imenovanja za predsjednika ili člana Savjeta, obavezuje da će, u roku od 30 dana od dana imenovanja, otkloniti razloge eventualnog sukoba interesa.

Sprečavanje sukoba interesa

Član 98

Predsjednik i članovi Savjeta ne mogu biti:

- 1) poslanici i odbornici;
- 2) lica koja bira, imenuje ili postavlja Predsjednik Crne Gore, Skupština, Vlada ili skupština lokalne samouprave;
- 3) funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništava, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, kao i drugi stranački funkcioneri);
- 4) lica koja su bračni drugovi lica iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava ili su sa njima u krvnom srodstvu u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do drugog stepena, srodnici po tazbini do prvog stepena, bračni ili vanbračni drug, usvojilac i usvojenik;
- 5) članovi organa upravljanja, vlasnici, akcionari ili vlasnici udjela, kao i lica koja su u radnom odnosu ili obavljaju druge poslove u pravnim licima na koja se primjenjuje ovaj zakon ili zakon kojim je uređena oblast bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i prava putnika.

Prestanak mandata predsjedniku ili članu Savjeta

Član 99

Predsjedniku ili članu Savjeta mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem.

Predsjednik, odnosno član Savjeta ne može da bude član organa ili da se zaposli u pravnom licu čije poslovanje kontroliše 12 mjeseci po prestanku funkcije.

Razrješenje predsjednika ili člana Savjeta

Član 100

Vlada će razriješiti predsjednika ili člana Savjeta prije isteka mandata, ako:

- 1) podnese zahtjev za razrješenje;
- 2) je pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posljedice osude ili ako je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 3) ne izvršava ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno obavlja svoju dužnost;
- 4) svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;
- 5) je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 6) se stekne jedan od uslova iz člana 98 ovog zakona;
- 7) utvrdi da je prilikom podnošenja prijave na javni konkurs za imenovanje predsjednika ili člana Savjeta dao netačne podatke ili je propustio da pruži podatke o okolnostima bitnim za imenovanje.

Predsjednik ili član Savjeta zahtjev za razrješenje podnosi Vladi.

Predsjednik ili član Savjeta dužan je da o podnošenju zahtjeva za razrješenje obavijesti Savjet, u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Direktor

Član 101

Direktor obavlja svoju funkciju u Agenciji profesionalno.

Direktor:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) odgovara za zakonitost rada Agencije i organizuje rad stručnih službi Agencije;
- 3) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Agenciji;
- 4) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom;
- 5) predlaže plan rada sa finansijskim planom, izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem i druge opšte i pojedinačne akte i izvršava odluke Savjeta;
- 6) stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Agencije;
- 7) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Direktor za svoj rad odgovara Savjetu.

Imenovanje direktora

Član 102

Direktora imenuje Savjet, na period od pet godina, na osnovu javnog konkursa.

Za direktora može biti imenovano lice koje ispunjava uslove iz čl. 97 i 98 ovog zakona.

Savjet je dužan da raspiše javni konkurs najmanje 90 dana prije isteka mandata direktora, odnosno neposredno po razrješenju.

Direktor ne može da bude imenovan više od dva puta uzastopno.

Odluka o imenovanju direktora objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Prestanak mandata i razrješenje direktora

Član 103

Direktoru mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem.

Na razrješenje direktora prije isteka mandata shodno se primjenjuje odredba člana 100 stav 1 ovog zakona.

Odluka o razrješenju direktora objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Prava i obaveze iz radnog odnosa

Član 104

Predsjednik i članovi Savjeta, direktor i zaposleni u Agenciji prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu, ovim zakonom i opštim aktima Agencije.

Finansiranje Agencije

Član 105

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz prihoda od:

- 1) naknada koje Agenciji plaćaju operatori na željezničkom tržištu, a koje se koriste za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta;
 - 2) naknada za izdavanje dozvola, licenci, sertifikata, saglasnosti i odobrenja;
 - 3) ostalih naknada i drugih izvora, u skladu sa zakonom.
- Bliže uslove za finansiranje Agencije donijeće Vlada.

Postupak kod Agencije

Član 106

Postupak kod Agencije pokreće se zahtjevom u skladu sa ovim zakonom.

Za zahtjev iz stava 1 ovog člana plaća se naknada u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice i prava putnika.

Žalba na rješenje Agencije

Član 107

Protiv rješenja Agencije može se podnijeti žalba Savjetu.

Protiv odluke Savjeta nije dozvoljena žalba, nego se može podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od 20 dana od dana dostavljanja odluke.

Tužba, po pravilu, ne odlaže izvršenje upravnog akta, odnosno pravno dejstvo druge upravne aktivnosti protiv koje je tužba podnijeta.

VIII. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 108

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, podzakonskih akata donijetih na osnovu ovog zakona, kao i zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši inspektor za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu: Inspektor), u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i drugim propisima.

Ograničenja inspekcijskog nadzora

Član 109

Inspektor ne može da izrađuje ili učestvuje u izradi tehničke dokumentacije i tehničkoj kontroli tehničke dokumentacije za objekte koji su predmet inspekcijskog nadzora i da vrši stručni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova na objektima koji su predmet inspekcijskog nadzora.

Ovlašćenja Inspektora

Član 110

U vršenju inspekcijskog nadzora Inspektor ima pravo i dužnost da provjerava:

- 1) radove na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju željezničke infrastrukture;
- 2) tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje željezničke infrastrukture;
- 3) ispunjenost uslova propisanih za lica koja vrše poslove projektovanja, unutrašnje i tehničke kontrole tehničke dokumentacije, rukovođenja izvođenjem radova i vršenja stručnog nadzora;
- 4) stanje željezničke infrastrukture, pravilno održavanje željezničke infrastrukture, stanje i održavanje željezničkih voznih sredstava po propisanim saobraćajno- tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju, u cilju obezbjeđenja željezničke infrastrukture i željezničkih voznih sredstava za bezbjedno i nesmetano odvijanje željezničkog saobraćaja, kao i da li se o željezničkim vozilima vodi propisana evidencija;
- 5) regulisanje i upravljanje saobraćajem po propisanim saobraćajno- tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema, u cilju bezbjednog i nesmetanog odvijanja željezničkog saobraćaja;
- 6) ispunjenost uslova za upravljanje željezničkom infrastrukturuom;
- 7) ispunjenost uslova za prevoz putnika, lica i robe i saobraćaj radnih vozova u željezničkom saobraćaju;
- 8) obavljanje prevoza putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema;
- 9) pravilno i redovno izvršavanje utvrđenog i objavljenog reda vožnje u željezničkom saobraćaju;

10) vršenje željezničkog saobraćaja na način i pod uslovima utvrđenim zakonima, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema i da li se sprovede mjere koje se odnose na bezbjednost u željezničkom saobraćaju;

11) da li prevoznik posjeduje licencu za prevoz i da li ispunjava sve uslove propisane ovim zakonom;

12) organizaciju unutrašnjeg nadzora nad bezbjednim odvijanjem željezničkog saobraćaja od strane željezničkog prevoznika ili drugog pravnog lica ili preduzetnika i da li se ta kontrola redovno i efikasno vrši, kao i da li ostvaruje efikasnu zaštitu ljudi, imovine i životne sredine u oblasti željezničkog saobraćaja na propisan način u skladu sa zakonom, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema;

13) pravilnu primjenu propisa o posjedanju vozova i vučnih vozila, željezničkim radnicima u saobraćaju na željezničkoj infrastrukturi i da li ti radnici ispunjavaju uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti i zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka, kao i da li se pravilno primjenjuju propisi o ukupnom radnom vremenu, ukupnom

13) pravilnu primjenu propisa o posjedanju vozova i vučnih vozila, željezničkim radnicima u saobraćaju na željezničkoj infrastrukturi i da li ti radnici ispunjavaju uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti i zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka, kao i da li se pravilno primjenjuju propisi o ukupnom radnom vremenu, ukupnom trajanju smjene i upravljanja vučnim vozilom voza, odmorima i o rasporedu u smjenama voznog i staničnog osoblja, kao i osoblja u drugim službenim mjestima;

14) pravilno sprovođenje propisanih mjera za obezbjeđenje saobraćaja na putnim prelazima i na mjestima ukrštanja željezničkih pruga sa putevima;

15) da li se pravilno sprovodi propisani unutrašnji red u željezničkom saobraćaju;

16) sprovođenje propisanih mjera tehničke i fizičke zaštite željezničke infrastrukture koje su od posebnog značaja za bezbjedno odvijanje i funkcionisanje željezničkog saobraćaja i mjera zaštite od odronjavanja, bujica i drugih elementarnih nepogoda, kao i mjera za obezbjeđenje željezničkog saobraćaja u zimskom periodu;

17) primjenu propisa kojima se uređuju pružni, infrastrukturni i zaštitni pružni pojas.

Pored prava i obaveza iz stava 1 ovog člana, u vršenju inspekcijskog nadzora Inspektor ima pravo i obavezu da izvrši provjeru da li se pravilno sprovede mjere bezbjednosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice i preduzme druge mjere i radnje iz svoje nadležnosti.

Obaveze Inspektora

Član 111

U vršenju inspekcijskog nadzora Inspektor je ovlašten da:

1) zabrani, odnosno obustavi izvršenje radova koji se izvode protivno zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima i standardima prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri izgradnji, rekonstrukciji i održavanju željezničke infrastrukture, protivno uslovima bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja na željezničkoj infrastrukturi ili protivno propisanim mjerama za zaštitu željezničke infrastrukture, kao i pri održavanju željezničkih voznih sredstava;

2) naredi privremeno isključenje iz saobraćaja željezničkih voznih sredstava i željezničke infrastrukture koji ne odgovaraju propisanim tehničkim i drugim uslovima, ako postoji opasnost da bi se njihovom upotrebom, odnosno daljim korišćenjem u saobraćaju ugrozila bezbjednost u željezničkom saobraćaju;

3) naredi otklanjanje nedostataka na željezničkoj infrastrukturi i željezničkim voznim sredstvima kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost u željezničkom saobraćaju, i odredi način i mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;

4) naredi rušenje i uklanjanje zgrada, postrojenja, uređaja, drugih objekata i materijala izgrađenih, odnosno postavljenih u pružnom pojasu protivno odredbama ovog zakona i drugih propisa, u saradnji sa organom u čijoj je nadležnosti uklanjanje objekata;

5) naredi privremenu zabranu željezničkog saobraćaja na novoizgrađenoj ili rekonstruisanoj željezničkoj infrastrukturi, kao i privremenu zabranu upotrebe novoizgrađenog ili rekonstruisanog vozila, ako prethodno nije izvršen tehnički pregled i donijeto rješenje kojim se dozvoljava njihova upotreba;

6) naredi da se u upravljanju i regulisanju željezničkog saobraćaja otklone nepravilnosti kojima se ugrožava ili može biti ugroženo bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja i po potrebi odredi način i mjere za otklanjanje nepravilnosti u upravljanju i regulisanju željezničkog saobraćaja;

7) naredi uklanjanje drveća, rastinja i lišća u pružnom pojasu i pojasu širine 10 metara od spoljne ivice pružnog pojasa;

8) naredi da se privremeno obustave radovi koji se izvode na željezničkom području ili u neposrednoj blizini željezničke infrastrukture, ako postoji opasnost da se tim radovima ugrozi bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja;

9) naredi obustavu radova koji se obavljaju na željezničkom području ili u pružnom pojasu ili u zaštitnom pružnom pojasu, ako se oni izvode bez građevinske dozvole i o tome odmah obavijesti nadležni organ za izdavanje građevinske dozvole;

10) zabrani upravljanje željezničkom infrastrukturom ako nijesu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom;

11) zabrani korišćenje željezničke infrastrukture ako nijesu ispunjeni uslovi za

11) zabrani korišćenje željezničke infrastrukture ako nijesu ispunjeni uslovi za prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju;

12) naredi rušenje željezničke infrastrukture ili njenog dijela, za koje nije izdato odobrenje za izgradnju, odnosno rekonstrukciju;

13) naredi izgradnju kolovoznog zastora na zemljanom putu koji se ukršta sa željezničkom infrastrukturom u istom nivou, u zoni putnog prelaza;

14) naredi otklanjanje nedostataka koji se odnose na održavanje željezničke infrastrukture, odnosno željezničkih voznih sredstava i organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, i odredi način i mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;

15) zabrani prevoz putnika, lica i robe koji se obavlja protivno odredbama ovog zakona;

16) zabrani izvršenje naređenja koja su protivna odredbama zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema;

17) zabrani obavljanje poslova i zadataka voznom, odnosno staničnom osoblju, koje ne ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti ili psihičke i fizičke sposobnosti za vršenje svojih poslova i zadataka, odnosno licu koje nema propisanu dozvolu za upravljanje vučnim vozilom, odnosno za regulisanje željezničkog saobraćaja na željezničkoj infrastrukturi;

18) zabrani voznom, odnosno staničnom osoblju obavljanje poslova i zadataka, ako ustanovi da postoji opasnost da će daljim vršenjem i regulisanjem željezničkog saobraćaja ugroziti bezbjednost u željezničkom saobraćaju (zamor, alkohol, rad duži od propisanog i slično);

19) privremeno udalji ili zahtjeva udaljenje željezničkog radnika ili odgovornog lica sa poslova i zadataka, ako ustanovi da su ugrozili bezbjednost u željezničkom saobraćaju;

20) privremeno udalji željezničkog radnika u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice;

21) naredi operateru blagovremeno dostavljanje dokumentacije upravljaču željezničke infrastrukture za isljeđenje vanrednih događaja.

O utvrđenim nepravilnostima i naloženim mjerama Inspektor izvještava Agenciju i može predložiti oduzimanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom željeznicom, licence za upravljanje infrastrukturom, licence za prevoz i sertifikata o bezbjednosti za prevoz.

Službeno odijelo i legitimacija Inspektora

Član 112

Inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora nosi službeno odijelo i službenu legitimaciju.

Izgled i korišćenje službenog odijela Inspektora propisuje Ministarstvo.

Obaveza nesmetanog vršenja inspekcijakog nadzora

Član 113

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice nad kojim se vrši inspekcijski nadzor, dužan je da Inspektoru omogući nesmetano vršenje inspekcijskog nadzora i da bez odlaganja omogući uvid u zahtijevanu dokumentaciju i podatke, kao i nesmetan pristup objektima, sredstvima ili osoblju.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da izvrše naložene inspekcijske mjere.

Izdavanje rješenja stranci

Član 114

Ako je Inspektor, prilikom vršenja inspekcijskog nadzora, izdao usmeno naređenje ili izrekao usmenu zabranu, na zahtjev stranke, Inspektor koji je donio rješenje usmeno dužan je da to rješenje izda stranci u pisanom obliku, najkasnije u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti u roku od dva mjeseca od dana donošenja usmenog rješenja.

Dostavljanje izvještaja o stanju željezničkog saobraćaja

Član 115

Nadzirani subjekt u oblasti željezničkog saobraćaja dužan je da dostavlja Inspektoru izvještaje o izvršenom unutrašnjem nadzoru željezničkog saobraćaja, a naročito: o stanju željezničkih pruga i željezničkih vozila, o svakom vanrednom događaju, radovima koji se izvode na pruzi ili u blizini željezničkih pruga, postrojenja ili objekata na pruzi i o drugim podacima i preduzetim mjerama koji su od značaja za bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 116

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) se bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilansi koji se odnose

na upravljanje željezničkom infrastrukturom ne vode posebno i nijesu javno dostupni (član 5 stav 2);

2) se bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilansi stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga prevoza robe ne vode posebno i nijesu javno dostupni (član 5 stav 3);

3) se naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i naknada dodijeljenja za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju prenosi sa jednog na drugo poslovno područje (član 5 stav 4);

4) obavlja djelatnost upravljanja infrastrukturom, a nije upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja, nema licencu za upravljanje infrastrukturom i nema sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom (član 13 stav 1);

5) ne omogući bezbjedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje željezničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povjereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima željezničkim prevoznicima, pod ravnopravnim, nediskriminatorskim i transparentnim uslovima, kao i trajno, neprekidno održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture u skladu sa zakonom (član 21 stav 1);

6) najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova ne objavi početak radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture u dnevnim listovima ili na svojoj internet stranici (član 24 stav 1);

7) se ne stara o održavanju dijela putnog prelaza iz člana 46 stav 1 ovog zakona kao i o obezbjeđivanju uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu (član 46 stav 2);

8) željezničkim prevoznicima, na njihov zahtjev, ne omogući pristup uslužnim objektima, uključujući pristupne kolosjeke, kao i korišćenje osnovnih usluga koje se pružaju u ovim objektima, pod uslovima koji su nediskriminatorski i transparentni u skladu sa ovim zakonom (član 52 stav 1);

9) operatori uslužnih objekata ne odgovore u razumnom roku koji određuje Agencija, na zahtjev željezničkog prevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu (član 53 stav 1);

10) prevoznik koji vrši javni prevoz i prevoznik koji vrši prevoz za sopstvene potrebe ne zaključuje ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture (član 54 stav 1 alineja 3);

11) ne dostavi dokumentaciju na zahtjev Agencije (član 69 stav 3 al. 1 do 4);

12) obavlja prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavlja prevoz za sopstvene potrebe na infrastrukturi bez licence za prevoz (član 74 stav 1 tačka 2);

13) u slučaju iz člana 74 stav 3 obavlja prevoz za sopstvene potrebe bez licence za prevoz i sertifikata o bezbjednosti za prevoz (član 74 stav 4);

14) se ulazak i izlazak putnika ne vrši na željezničkim stanicama i drugim službenim mjestima koji su unijeti u red vožnje, a ulazak i izlazak lica u prevozu za sopstvene potrebe ne vrši na mjestima koja su za to određena (član 79);

15) se saobraćaj radnih vozova ne vrši na osnovu odobrenja koje izdaje Agencija (član 83 stav 1);

16) prenosi budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo koje druge djelatnosti (član 86 stav 6);

17) ne uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 122 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

Član 117

Novčanom kaznom od 3.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne dostavi Ministarstvu predlog Godišnjeg programa (član 11 stav 2);

2) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj propisane članom 29 stav 1 tačka 2 ovoga zakona;

3) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj propisane članom 29 stav 1 tačka 3 ovoga zakona;

4) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj propisane članom 29 stav 1 tačka 4 ovoga zakona;

5) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj bacanjem predmeta na željeznička vozna sredstva ili vozila koja se prevoze vozom propisane članom 29 stav 1 tačka 6 ovog zakona;

6) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj bacanjem predmeta na željeznička vozna sredstva ili vozila koja se prevoze vozom propisane članom 29 stav 1 tačka 7 ovog zakona;

7) ne vrši snimanje, kontrolu željezničke infrastrukture radi sprječavanja radnji kojima se ugrožava željeznički saobraćaj (član 29 stav 2) ;

8) ne preduzme propisane mjere za zaštitu od požara na željezničkom području na mjestima gdje željeznica prolazi kroz šumu ili pored šume, odnosno zemljišta zasađenog poljoprivrednim kulturama koje su lako zapaljive (član 32 stav 1) ;

9) korisnici, odnosno vlasnici šuma i zemljišta u pojasu širine 10 metara u šumama uredno ne uklanjaju drveće, rastinje i lišće, a u pojasu širine 5 metara na drugom zemljištu blagovremeno ne uklanjaju sazrele poljoprivredne kulture i po potrebi preduzimaju druge mjere zaštite od požara (član 32 stav 2);

10) se željeznička infrastruktura ne održava u stanju koje omogućava bezbjedan i nesmetan željeznički saobraćaj, kao i kvalitetan i uredan prevoz u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja i tehničkim

propisima i standardima (član 33 stav 1);

11) ne vrši održavanje zajedničkih stubova i konstrukcija na mostu izgrađenom za infrastrukturu i javni put u skladu sa saobraćajno-tehničkim propisima i standardima (član 36 stav 1) ;

12) upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture ne zaključe ugovor kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze u pogledu putnih prelaza (član 44 stav 4);

13) svake kalendarske godine ne donese Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije (član 50 stav 1);

14) Izjavu o mreži redovno ne ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona, promjenu ne objavi najmanje dva mjeseca prije promjene (član 50 stav 4);

15) Izjavu o mreži ne objavi na svojoj internet stranici, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture (član 50 stav 5);

16) ne završi analizu kapaciteta u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja da je infrastruktura zagušena (član 60 stav 5);

17) priključenje industrijskih željeznica iz člana 70 stav 2 ovog zakona i industrijskih kolosjeka iz člana 70 stav 3 ovog zakona, održavanje odvojnih skretnica i postupak usaglašavanja predmjera radova ne urede ugovorom upravljača infrastrukture i privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koji je vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice, odnosno industrijskog kolosjeka (član 70 stav 4);

18) kod izgradnje novog, rekonstrukcije i dogradnje postojećeg industrijskog kolosjeka, vlasnik industrijskog kolosjeka i upravljač infrastrukture ugovorom o konstituisanju prava službenosti prolaza ne definišu uslove za izvođenje radova (član 70 stav 7);

19) ne donese akt kojim utvrđuje način za organizovanje i regulisanje manevarskog rada, održavanje i zaštitu industrijskog kolosjeka, lice odgovorno za sprovođenje akta, održavanje željezničkih vozničkih sredstava i drugih sredstava koja se koriste na industrijskom kolosjeku, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije (član 70 stav 8);

20) izmjene i dopune akta iz člana 67 st. 8 i 9 ovog zakona ne donese po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije, odnosno ne dostavi Agenciji na saglasnost najkasnije 15 dana od dana nastanka promijenjenih okolnosti u odnosu na važeći akt (član 70 stav 10);

21) se prevoz putnika lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi ne obavlja u skladu sa ugovorom o korišćenju infrastrukture (član 74 stav 1 tačka 4);

22) mu je suspendovana ili oduzeta licenca, a obavlja prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju, kao i prevoz za sopstvene potrebe, osim u slučaju iz člana 76 stav 4 ovoga zakona (član 77);

23) ne dostavlja Inspektoru izvještaje o izvršenom unutrašnjem nadzoru željezničkog saobraćaja, a naročito: o stanju željezničkih pruga i željezničkih vozila, o svakom vanrednom događaju, o radovima koji se izvode na pruzi ili u blizini željezničkih pruga, postrojenja ili objekata na pruzi i o drugim podacima i preduzetim mjerama koji su od značaja za bezbjednost u željezničkom saobraćaju (član 115 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Član 118

Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) sadi drveće koje svojom visinom može da ugrozi željezničku infrastrukturu, odnosno bezbjednost željezničkog saobraćaja, postavlja znakove, izvore jake svjetlosti ili predmete i sprave koje bojom, oblikom ili svjetlošću smanjuju vidljivost željezničkih signala ili koje mogu dovesti u zabludu radnike u vezi značenja signalnih znakova ili na drugi način ugroziti bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 30 stav 2);

2) u infrastrukturnom pojasu izvodi bilo kakve radove trećih lica bez saglasnosti upravljača infrastrukture (član 30 stav 3).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 119

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su doneseni na osnovu Zakona o željeznici („Službeni list CG”, broj 27/13), ako nijesu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Osnivanje Agencije

Član 120

Imenovanje predsjednika i članova Savjeta Agencije, u skladu sa ovim zakonom, izvršiće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Imenovanje direktora Agencije izvršiće se u roku od dva mjeseca od dana imenovanja Savjeta Agencije.

Sredstva za početak rada Agencije

Član 121

Do početka ostvarivanja sopstvenih prihoda Agenciji će se obezbijediti sredstva za rad iz Budžeta Crne Gore, u vidu novčane pozajmice.

Agencija je dužna da pozajmljena sredstva iz stava 1 ovog člana vrati na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o zajmu zaključenim sa organom državne uprave nadležnim za poslove finansija.

Usklađivanje unutrašnje organizacije i akata

Član 122

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici na koje se odnosi ovaj zakon dužni su da usklade svoje poslovanje u skladu sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji se odnose na izdavanje licenci, sertifikata i dozvola, okončaće se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju cijene pristupa i cijene pristupa kolosjecima koji povezuju sa uslužnim objektima primjenjivaće se od početka važenja Reda vožnje za 2025/2026. godinu.

Upravljač infrastrukture će uskladiti Izjavu o mreži sa ovim zakonom za period važenja prvog reda vožnje koji se utvrđuje poslije stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje licenci

Član 123

Licence za upravljanje infrastrukturom i licence za prevoz izdate do stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate.

Početak primjene

Član 124

Odredba člana 75 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja propisa

Član 125

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o željeznici („Službeni list CG“, broj 27/13).

Stupanje na snagu zakona

Član 126

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2026. godine.

Broj: 14-2/25-1/5

EPA 601 XXVIII

Podgorica, 30. jul 2025. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.